

Zitting 2000-2001

7 februari 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET REGELING VAN DE STUDIETOELAGEN VOOR HET HOGER ONDERWIJS

RESOLUTIE STUDIETOELAGEN IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS EN HET BASISONDERWIJS

RESOLUTIE INVOERING VAN EEN VLAAMSE MUSEUMKAART

RESOLUTIE GEBRUIK VAN AFKORTINGEN EN LETTERWOORDEN VOOR OFFICIËLE EN SEMI-OFFICIËLE BENAMINGEN

ACTUALITEITSDEBAT OVER DE GEVOLGEN VAN DE FEDERALE DRUGSNOTA VOOR HET VLAAMSE DRUGSPREVENTIEBELEID

Inhoud

Nr. 28

Woensdag 7 februari 2001
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Begroting	
Indiening en verwijzing	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Motie betreffende een belangenconflict	
Indiening en verwijzing	3
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Moties van aanbeveling	
Indiening	4
Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening en verwijzing	5
In eerste lezing aangenomen artikelen	
Indiening	5
Voorontwerp van decreet	
Indiening	5
Mededeling van de federale regering	
Indiening	5
Mededeling van de Vlaamse regering	
Indiening	5
Mededeling van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad	
Indiening	6
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	6
Moties van gemeenten	
Indiening	7
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	7

Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	7
Samenstelling van commissies, interparlementaire gremia en deontologische commissie	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	7
Motie van orde	
Voorstel tot spoedbehandeling	8
Spreker : de heer Jan Penris	
Voorstel van decreet van de heren Ludo Sannen, Jos De Meyer, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap – 475 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 3	
Voorstel van resolutie van de heren Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Jos De Meyer betreffende de studietoelagen in het secundair onderwijs en het basisonderwijs – 425 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	9
Sprekers : de heren André Moreau, verslaggever, Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, Julien Librecht, André Van Nieuwkerke, Ludo Sannen, Miel Verrijken en Kris Van Dijck	
Artikelsgewijze bespreking	17
Voorstel van resolutie van de heer Joachim Coens, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Luc Martens en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen betreffende de invoering van een Vlaamse museumkaart – 318 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 5	
Bespreking	23
Sprekers : de heren Jo Vermeulen, verslaggever, Joachim Coens, Miel Verrijken en Johan De Roo	
Voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen c.s. betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen – 396 (1999-2000) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	26
Spreker : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen	
Actualiteitsdebat	
Actualiteitsdebat over de gevolgen van de federale drugsnota voor het Vlaamse drugspreventiebeleid	28
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Bruno Tobback, Eric Van Rompuy, Jos Stassen, Felix Strackx en Pieter Huybrechts, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Marijke Dillen, mevrouw Ingrid van Kessel, mevrouw Ria Van Den Heuvel, de heren Ludo Sannen, Jos Stassen, mevrouw Niki De Gryze, de heren Guy Swennen, Gilbert Bossuyt, Miel Verrijken, Herman Lauwers, Joachim Coens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en minister Mieke Vogels	
Moties van aanbeveling	51
Regeling van de werkzaamheden	52

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.06 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Mathieu Boutsen, Anny De Maght-Aelbrecht, Patrick Hostekint, Marleen Van den Eynde : gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder : buitenslands ;

Johan Demol, Dominiek Lootens-Stael : ambtsverplichtingen.

BEGROTING**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1998
– 23 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de basiscompetenties in het secundair onderwijs
– 535 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Ontwerp van decreet tot bekrachtiging van de eindtermen van de tweede en de derde graad van het gewoon secundair onderwijs
– 536 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Ontwerp van decreet houdende een aanpassing van de regelgeving betreffende het tertiair onderwijs
– 561 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Guy Swennen en mevrouw Simonne Janssens-Vanoppen houdende wijziging van het decreet van 30 maart 1999 houdende de organisatie van de zorgverzekering
– 540 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Voorstel van decreet van de heer Joachim Coens c.s. houdende wijziging van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996
– 563 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Sven Gatz, Stefaan Platteau, Leo Peeters en Eloi Glorieux en mevrouw Brigitte Grouwels betreffende de tweetaligheid van contractuele ambtenaren in de openbare instellingen van de gemeenten en de OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het kader van het taalhoffelijkheidsovereenkomst
 - 534 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Verwezen naar de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.
- Voorstel van resolutie van de heren Jos De Meyer, Gilbert Van Baelen, Lucien Suykens, Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove betreffende arbeidservaring tijdens deeltijdse leerplicht
 - 537 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Voorstel van resolutie van de heer Eloi Glorieux, mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Stefaan Platteau, Jan Van Duppen en Dirk De Cock betreffende respect voor mensenrechten van inheemse volkeren bij internationale samenwerkingsverdragen
 - 541 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heren Mathieu Boutsen, Roland Van Goethem, Frans Wymeersch en Jan Penris betreffende het oprichten van een accountcel met als doel het bijstaan van startende ondernemers bij het opstellen van hun bedrijfsplan
 - 548 (2000-2001) – Nr. 2.
 - Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Koen Helsen over het voorstel van resolutie van de heer Felix Strackx en mevrouw Niki De Gryze betreffende het terugdringen van het drugsgebruik bij de schoolgaande jeugd in Vlaanderen
 - 195 (1999-2000) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Cis Schepens over het voorstel van resolutie van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen c.s. betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen
 - 396 (1999-2000) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Cis Schepens over het voorstel van resolutie van mevrouw Ann De Martelaer en de heren Jan Loones, Jacky Maes en Didier Ramoudt en mevrouw Trees Merckx-Van Goey betreffende de toegankelijkheid van de toeristische sector voor personen met een handicap
 - 398 (1999-2000) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Kris Van Dijck over het voorstel van resolutie van de heren Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Jos De Meyer betreffende de studietoelagen in het secundair en het basisonderwijs
 - 425 (2000-2001) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer André Moreau over het voorstel van decreet van de heer Ludo Sannen houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap
 - 475 (2000-2001) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Trees Merckx-Van Goey over de gedachtewisseling over het voortgangsrapport van de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) – 1999
 - 543 (2000-2001) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitge-

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

Voorzitter

bracht door de heer Johan Weyts over de gedachtewisseling over het jaarverslag 1999 van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen

– 546 (2000-2001) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Joachim Coens over de EU-wetgevingsvoorstellen inzake lucht
- 547 (2000-2001) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door mevrouw Ann De Martelaer over de gedachtewisseling over het evaluatierapport 1999 van het Interprovinciaal Aidscoördinaat (IPAC)
- 549 (2000-2001) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door mevrouw Isabel Vertriest over de gedachtewisseling over het ontwerp van milieu-beleidsvereenkomst inzake afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
- 550 (2000-2001) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Koen Helsen over de gedachtewisseling over het besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de voorwaarden van toekenning van een persoonlijk assistentiebudget aan personen met een handicap
- 559 (2000-2001) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Freddy Sarens over de gedachtewisseling in het kader van de opvolging en voortgang van de standpuntbepaling inzake Europese Aangelegenheden, over de resultaten van de Europese Raad van Nice en over het voor maart 2001 in Brussel voorziene colloquium van de constitutionele regio's, met de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden
- 560 (2000-2001) – Nr. 1.

MOTIE BETREFFENDE EEN BELANGEN-CONFLICT**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende motie betreffende een belangenconflict werd ingediend :

- Motie van de heren Carl Decaluwe en Ludwig Caluwé betreffende een belangenconflict
- 538 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Julien Librecht tot besluit van de op 25 januari 2001 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de uitgangspunten voor de onderhandelingen met de Franse Gemeenschap betreffende de taal- en pedagogische inspectie in het faciliteitenonderwijs
- 544 (2000-2001) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever en de heren Jef Van Looy, Joachim Coens en Jos De Meyer tot besluit van de op 25 januari 2001 door mevrouw Trees Merckx-Van Goey in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de aankoop van pachtgronden door het Vlaamse Gewest, afdeling Natuur
- 545 (2000-2001) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Dirk De Cock, Herman De Loor, Dirk Holemans en mevrouw Dominique Guns tot besluit van de op 30 januari 2001 door de heer Erik Matthijs in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en

Voorzitter

- Sport, over de gevolgen van de politiehervorming en het sectoraal voorakkoord van 20 december 2000 voor de gemeentefinanciën
– 551 (2000-2001) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Dirk De Cock, mevrouw Dominique Guns, mevrouw Ann De Martelaer, de heer Herman De Loor en mevrouw Anne-Marie Baeke tot besluit van de op 30 januari 2001 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het oplopen van de socialehuurachterstallen en de marginalisering van het socialehuurderstelsel
– 552 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van mevrouw Hilde De Lobel en de heren Christian Verougstraete en Filip Dewinter tot besluit van de op 30 januari 2001 door de heer Filip Dewinter in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over mogelijke onregelmatigheden bij de Antwerpse Waterwerken
– 553 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren en de heren Bart De Smet en Mark Van der Poorten tot besluit van de op 30 januari 2001 door de heer Carl Decaluwe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over het oplopen van de socialehuurachterstallen en de marginalisering van het socialehuurderstelsel
– 554 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heren Erik Matthijs, Mark Van der Poorten, mevrouw Veerle Heeren en de heer Bart De Smet tot besluit van de op 30 januari 2001 door de heer Erik Matthijs in commissie gehouden interpellatie tot de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport, over de gevolgen van de politiehervorming en het sectoraal voorakkoord van 20 december 2000 voor de gemeentefinanciën
– 555 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van mevrouw Hilde De Lobel en de heren Dominiek Lootens-Stael en Luk Van Nieuwenhuysen tot besluit van de op 31 januari 2001 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de taaltoestanden bij de urgentiediensten in en rond Brussel
– 556 (2000-2001) – Nr. 1.
 - Met redenen omklede motie van de heren Stefaan Platteau, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Sven Gatz tot besluit van de op 31 januari 2001 door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de taaltoestanden bij de urgentiediensten in en rond Brussel
– 562 (2000-2001) – Nr. 2.
-
-

MOTIES VAN AANBEVELING**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van aanbeveling werden ingediend :

- Motie van aanbeveling van de heren Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwerkerke, Ludo Sannen en Kris Van Dijck tot besluit van het op 24 januari 2001 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de sociale aangelegenheden inzake onderwijs
– 542 (2000-2001) – Nr. 1.
- Motie van aanbeveling van de heren Eric Van Rompuy, Ludwig Caluwé, Luc Van den Brande, mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Walter Vandebossche tot besluit van het op 31 januari 2001 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de onderhandelingen voor een verdere staats hervorming
– 557 (2000-2001) – Nr. 1.

Voorzitter

- Motie van aanbeveling van de heren Francis Vermeiren, Gilbert Bossuyt, Ludo Sannen en Paul Van Grembergen tot besluit van het op 31 januari 2001 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de onderhandelingen voor een verdere staatshervorming
– 558 (2000-2001) – Nr. 1.

EVALUATIE VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)
Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende evaluatie van de SERV werd ingediend :

- Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de begroting 2001
– 12 (2000-2001) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

IN EERSTE LEZING AANGENOMEN ARTIKELN
Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende artikelen werden in eerste lezing aangenomen :

- In eerste lezing aangenomen artikelen over het ontwerp van decreet houdende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de mobiliteitsraad van Vlaanderen
– 435 (2000-2001) – Nr. 4.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.
-
-

VOORONTWERP VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : Het volgende voorontwerp van decreet werd ingediend :

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 9 juni 1993 houdende subsidiëring van gemeentebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie inzake het voeren van een jeugdwerkbeleid
(VR 2/2000-2001).

Dit voorontwerp van decreet ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE FEDERALE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Federale regering werd ingediend :

- Circulaire betreffende de wetgevingstechniek met betrekking tot de euro vanaf 1 december 2000, goedgekeurd door de Federale Ministerraad op 1 december 2000
(DOC 99/2000-2001).

Deze mededelingen van de Federale regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse regering werd ingediend :

Voorzitter

- Omzendbrief FB.AC 2000/4 van 29 september 2000 betreffende de invoering van de euro – sector reglementering en formulieren – legistische instructies met betrekking tot de Euro (DOC 98/2000-2001).

Deze mededeling van de Vlaamse regering ligt ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD
Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad werd ingediend :

- Gemotiveerde motie betreffende de interpellatie van de heer Jean-Pierre Cornelissen tot de heer François-Xavier de Donnea, minister-president van de regering, betreffende “de verklaringen van de minister-president van het Vlaams Gewest over het statuut van Brussel”, de toegevoegde interpellatie van de heer Benoît Cerexhe betreffende “de verklaringen van de minister-president en deze van sommige leden van de Brusselse regering als reactie op de anti-Brusselse uitlatingen van de minister-president van de Vlaamse regering”, de toegevoegde interpellatie van de heer Sven Gatz betreffende “de stelling van de Vlaamse minister-president dat Brussel een statuut zoals Washington DC moet krijgen”, de toegevoegde interpellatie van mevrouw Anne-Sylvie Mouzon betreffende “de uitlatingen van de heer Patrick Dewael betreffende het statuut van Brussel en zijn institutionele rol in het Belgisch federaal systeem” en de toegevoegde interpellatie van de heer Jean-Luc Vanraes betreffende “de discussie met betrekking tot het bijzonder statuut van Brussel”, aangenomen door de Brusselse Hoofdstedelijke Raad in zijn vergadering van 12 januari 2001 (DOC 100/2000-2001).

Deze mededeling van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad ligt ter inzage op de afdeling Decreetge-

vend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP
Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 9 januari 2001 over het bezwaarschrift van Beerzel-Putte, Rustoord Beezelhof inzake het voornemen tot weigering van erkenning voor 4 RVT-bedden vanaf 15 oktober 2000 en voor 8 RVT-bedden vanaf 1 januari 2001 (DOC 95/2000-2001) ;
- Verslag van de onderwijsinspectie over de toestand van het onderwijs schooljaar 1999-2000, Deel A : het basisonderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de PMS-centra/CLB's ; Deel B : het secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de PMS-centra's/CLB's (DOC 97/2000-2001) ;
- Beslissing d.d. 10 januari 2001 van de Vlaamse Geschillenraad voor radio en televisie over de klacht van 23 oktober 2000 van de heer Wim Peeters tegen VRT (DOC 101/2000-2001) ;
- Advies nr. 2001/001 van de Vlaamse Mediaraad betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 14 juli 1998 houdende de vaststelling van de procedure van het Vlaams Commissariaat voor de Media (telewinkelmroepen) (DOC 102/2000-2001).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MOTIES VAN GEMEENTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van gemeenten werden ingediend :

- Motie van de gemeente Tremelo aangaande de problematiek van zonevreemde woningen, goedgekeurd door de gemeenteraad op 27 december 2000 (DOC 96/2000-2001) ;
- Motie van de stad Landen inzake de problematiek van de zonevreemde woningen, goedgekeurd door de gemeenteraad op 28 december 2000 (DOC 103/2000-2001) ;
- Motie van de gemeente Temse inzake aanpassing eedformule bij installatie nieuwe gemeente- en provincieraadsleden, goedgekeurd door de gemeenteraad op 22 januari 2001 (DOC 104/2000-2001).

Deze moties van gemeenten liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 3/01 van 25 januari 2001 ;
- Arrest nr. 4/01 van 25 januari 2001 ;
- Arrest nr. 5/01 van 25 januari 2001.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummer 2071 ;
- Rolnummer 2072 ;
- Rolnummer 2086 ;
- Rolnummer 2087 ;
- Rolnummer 2089 ;
- Rolnummer 2090 ;
- Rolnummer 2093 ;
- Rolnummer 2097 ;
- Rolnummer 2114.

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES, INTERPARLEMENTAIRE GREMIA EN DEONTOLOGISCHE COMMISSIE**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

Voor de CVP-fractie zijn :

- in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting de heer John Taylor als vast lid vervangen door de heer Paul Van Malderen ;
- in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid de heer John Taylor als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Paul Van Malderen ;
- in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand de heer John Taylor als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Paul Van Malderen ;
- in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken de heer John Taylor als vast lid vervangen door mevrouw Mieke Van Hecke en mevrouw Mieke Van Hecke als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Paul Van Malderen ;
- in de Subcommissie voor Financiën en Begroting de heer John Taylor vervangen door de heer Joachim Coens.

Voorzitter

Voor de VLD-fractie zijn :

- in de Commissie ad hoc Milieu en Gezondheid de heer Koen Helsen als vast lid vervangen door de heer Frans De Cock en de heer Frans De Cock als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Koen Helsen.

Voor de SP-fractie zijn :

- in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting de heer Robert Voorhamme als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Bruno Tobback ;
- in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid de heer Herman De Loor als vast lid vervangen door de heer Marcel Logist, de heer Tuur Van Wallendael als vast lid vervangen door mevrouw Anne-Marie Baeke en de heer Marcel Logist als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Herman De Loor ;
- in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden mevrouw Lisette Croes als vast lid vervangen door de heer Peter De Ridder ;
- in de Commissie voor Cultuur, Media en Sport de heer Tuur Van Wallendael als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Peter De Ridder
- in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme de heer Chokri Mahassine als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Anne-Marie Baeke ;
- in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid de heer Jan Van Duppen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Hilde Claes ;
- in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie de heer André Kenzeler als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Hilde Claes ;
- in de Interparlementaire Commissie voor de Nederlandse Taalunie de heer Tuur Van Wallendael als vast lid vervangen door de heer Jan Van Duppen ;

- in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad mevrouw Lisette Croes als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Peter De Ridder.

- in de Deontologische Commissie de heer Tuur Van Wallendael als vast lid vervangen door de heer Leo Peeters

Voor de VB-fractie zijn :

- in de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid mevrouw Marleen Van den Eynde als vast lid vervangen door de heer Joris Van Hauthem en de heer Joris Van Hauthem als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Marleen Van den Eynde

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter : Met toepassing van artikel 46 van het Reglement heeft de heer Penris bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris : Mijnheer de voorzitter, hierbij vraag ik de spoedbehandeling van het voorstel van resolutie van de heer Penris betreffende de verdieping van de Westerschelde (Stuk 566).

De voorzitter : De bevoegde minister heeft mij via een brief laten weten dat hij een debat heeft gepland over de problematiek van de verdieping van de Westerschelde. In dat debat kan alles aan bod komen.

De heer Jan Penris : Ik denk dat het parlement een initiatief moet nemen. Het is niet aan de minister om te bepalen wanneer wij debatteren.

De voorzitter : Dat is waar, maar het is niet verboden suggesties te doen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Ludo Sannen, Jos De Meyer, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Kris Van Dijck en Gilbert Vanleenhove houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap

– 475 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 3

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren Gilbert Vanleenhove, Gilbert Van Baelen, André Van Nieuwkerke, Ludo Sannen, Kris Van Dijck en Jos De Meyer betreffende de studietoelagen in het secundair onderwijs en het basisonderwijs

– 425 (2000-2001) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het voorstel van decreet van de heren Sannen, De Meyer, Van Baelen, Van Nieuwkerke, Van Dijck en Vanleenhove houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap en het voorstel van resolutie van de heren Vanleenhove, Van Baelen, Van Nieuwkerke, Sannen, Van Dijck en De Meyer betreffende de studietoelagen in het secundair onderwijs en het basisonderwijs.

Het voorstel van resolutie luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de resolutie betreffende de studietoelagen die op 16 december 1997 unaniem in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd ;
- gelet op de regeringsverklaring van 14 juli 1999 en de beleidsnota van minister Vanderpoorten waar het thema van de toegankelijkheid van de internaten herhaaldelijk aan bod komt ;
- gelet op de werkzaamheden van de Subcommissie voor Onderwijs ;

– overwegende

- 1° dat de studietoelagen bijdragen tot de democratisering van het onderwijs ;
- 2° dat de studietoelagen bij diegenen moeten terechtkomen die daar het meest behoefte aan hebben ;
- 3° dat daartoe in de loop van de jaren diverse wijzigingen aan de wetgeving zijn aangebracht ;

4° dat de studietoelagen voor leerplichtonderwijs een andere doelmatigheid hebben dan de studietoelagen voor hoger onderwijs ;

5° dat de reële studiekosten de afgelopen jaren sterk zijn gestegen, waardoor een aantal ouders de schoolrekeningen niet meer kunnen betalen ;

6° dat de studietoelagen secundair onderwijs te laag zijn om de directe studiekosten te compenseren ;

7° dat de bestaande inkomensgrenzen te laag zijn in verhouding tot de studiekosten als onderdeel van de gezinsuitgaven ;

8° dat geconstateerd wordt dat een aantal potentieel gerechtigden nog altijd niet de studietoelage die hen toekomt opnemen ;

9° dat ondanks de gegarandeerde kosteloosheid van het basisonderwijs een aantal indirecte kosten de financiële draagkracht van bestaansonzekere gezinnen overstijgen ;

10° dat in de huidige situatie, beursgerechtigde interne leerlingen van het secundair onderwijs recht hebben op een studietoelage die slechts het dubbele bedraagt van de studietoelage van de beursgerechtigde externe leerlingen ;

11° dat door de steeds oplopende kostgelden van de internaten, het gevaar van het verder elitair worden van de internaten, toeneemt ;

– vraagt de Vlaamse regering

1° de huidige regelgeving met betrekking tot de studietoelagen secundair onderwijs als volgt aan te passen :

a) wijzigingen aan het studietoelagenstelsel hoger onderwijs die relevant zijn voor het secundair onderwijs ook op dit niveau toe te passen, door onder meer :

1) de inkomensgrenzen te verhogen en automatisch te indexeren ;

2) de studietoelagen automatisch te indexeren en bij het bepalen van het bedrag te streven naar een gelijkschakeling met de directe studiekosten ;

3) een bodem-K.I. in te voeren ;

Voorzitter

- b) een differentiatie in te bouwen op grond van de onderwijsvorm (ASO enerzijds, TSO, BSO, KSO en BUSO anderzijds) rekening houdend met de feitelijke kostprijs ervan ;
- c) de toelagen voor rechthebbende interne leerlingen en kamerleerlingen te verhogen, waarbij zeker in overweging moet worden genomen de studietoelagen voor de beursgerechtigde interne leerlingen in het secundair onderwijs, in vergelijking met de huidige bedragen, te verdubbelen, met uitzondering van de studietoelagen voor de vierde graad secundair onderwijs en de studietoelagen voor de leerlingen met een GAV-statuut (Gehuwden/Alleenstaanden/Volle wezen), die met de helft worden vermeerderd.
- d) de studievoorwaarden zo aan te passen dat
 - 1) niet-leerplichtigen aangemoedigd worden om toch een diploma secundair onderwijs te behalen ;
 - 2) leerlingen die in het modulair stelsel treden in aanmerking komen voor een toelage ;
- 2° initiatieven te ontwikkelen opdat de studietoelagen door de rechthebbenden uit het secundair onderwijs maximaal zouden worden opgenomen ;
- 3° de bevoegdheid van de Commissie Laakbare Praktijken inzake de toepassing van het principe van de kosteloze toegang, uit te breiden tot het secundair onderwijs ;
- 4° initiatieven te ontwikkelen om de indirecte kosten verbonden aan het basisonderwijs voor bestaansonzekere gezinnen draaglijk te maken.

Ik stel voor de bespreking van het voorstel van resolutie samen te voegen met de algemene bespreking van het voorstel van decreet.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Moreau, verslaggever, heeft het woord.

De heer André Moreau, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het doel van het voorstel van decreet is het stelsel van de studietoelagen van het hoger onderwijs te hervormen en te verbeteren.

De steeds hogere kostprijs van het onderwijs beïnvloedt de participatie eraan. Dit is vooral in het hoger onderwijs het geval. Op dit ogenblik krijgt slechts 23 percent van de studenten een studietoelage. We moeten dus ingrijpen. Als we dat niet doen, wordt om financiële redenen een bepaalde groep talentvolle, onvermogene jongeren de kans ontnomen hogere studies te doen. Het voorstel van decreet bepaalt dat de studietoelagen worden verhoogd om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de onmiddellijke kosten.

Op dit ogenblik hebben enkel studenten die slagen, recht op een beurs. Studenten die moeten overzitten of een andere studierichting kiezen, kunnen volgens dit voorstel van decreet eenmalig een studietoelage aanvragen : de Jokerbeurs. De Jokerbeurs staat trouwens in het Vlaams regeerakkoord.

Er wordt een bodem-KI ingevoerd. Dit betekent dat een minimumgrens voor het kadastraal inkomen wordt vastgelegd. Voor een gezin dat onder die grens van 72.000 frank blijft, wordt bij de berekening van het bedrag van de studiebeurs geen rekening meer gehouden met het kadastraal inkomen.

Het voorstel van decreet bepaalt verder dat samenwonende studenten dezelfde rechten krijgen als gehuwde studenten. Bovendien wordt bij een sterke daling van het inkomen niet het inkomen van 2 jaar voordien, maar het vermoedelijk inkomen van het betrokken jaar als berekeningsbasis wordt gehanteerd. De daling van het inkomen kan bijvoorbeeld worden veroorzaakt door loopbaanonderbreking of een geval van overmacht.

De goedkeuring van dit voorstel zal voor heel wat talentvolle studenten financiële problemen en hindernissen wegnemen en voor hen een participatie aan het hoger onderwijs mogelijk maken. De Jokerbeurs zal bijkomende kansen bieden aan de financieel zwakkeren, meer bepaald de arbeiderskinderen. Nu participeert de helft van deze minvermogene jongeren niet aan het hoger onderwijs. Dat leidt tot ongelijke participatie. Deze hervorming, bijsturing en verbetering van de regelgeving is een heel duidelijk voorbeeld van ruimere democratisering van het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap en van een toepassing van het gelijk-

Moreau

kekansenbeleid. Dit is meteen ook de betekenisvolle sociale dimensie van dit voorstel.

Als verslaggever spreek ik mijn dank uit aan de indieners van dit voorstel en aan iedereen die eraan heeft meegewerkt : de legistische cel, het departement van Onderwijs en de overleggroep Studietoelagen. Er was een constructieve samenwerking over de partijgrenzen heen. De onderwijscommissieleden van alle fracties hebben positief meegewerkt. In de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid werd het geamendeerd voorstel van decreet houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap unaniem aangenomen met 12 stemmen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Dijck, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, vooreerst wil ik even kwijt dat ik als voorzitter van de subcommissie fier ben over het werk dat wij gezamenlijk hebben geleverd. In de goede traditie die begon in de vorige zittingsperiode zijn wij erin geslaagd over de grenzen van meerderheid en oppositie heen met grote eensgezindheid en met een oprechte wil tot samenwerken opnieuw twee degelijke parlementaire documenten over de studietoelagen tot stand te brengen. Zo'n prestatie maakt politiek echt boeiend.

Het voorliggende voorstel over de studietoelagen voor het hoger onderwijs is heel belangrijk. In één adem moeten we daar toch aan toevoegen dat het eigenlijk maar een voorlopige oplossing biedt voor de problematiek van de studiefinanciering. In de commissiezitting heb ik daar, net zoals de heer Sannen, sterk de nadruk op gelegd. Ik wil dat tijdens deze plenaire zitting ook nog eens beklemtonen. De evolutie binnen het onderwijs, met onder meer het modulaire stelsel, het deeltijds leren, de hervormingen ten gevolge van de Bolognaverklaring, de mobiliteit van studenten over landsgrenzen heen, het hele concept van levenslang leren, noopt ons te zeggen dat dit voorstel nog geen rekening houdt met al deze ontwikkelingen. Het is belangrijk op vrij korte termijn het hele stelsel van studiefinanciering grondig te herdenken. Betekent dit dat het huidige decreet onnodig of overbodig is of geen verdiensten heeft ? Dat is geenszins het geval.

Het huidige decreet optimaliseert op korte termijn het gangbare stelsel van de studietoelagen.

De jongste dagen werd in de media vooral gefocust op de zogenaamde Jokerbeurs. Die komt er niet onterecht. Ze betekent een welgekomen steun voor minvermogende studenten die om een of andere reden een jaartje niet slagen. Als zij nu hun studiebeurs verliezen, haken ze noodgedwongen af. Met de Jokerbeurs stelt de overheid een daad van eenvoudige rechtvaardigheid en biedt ze gelijke kansen aan goeude en minder goeude studenten.

Ook de andere bepalingen van het voorstel van decreet komen tegemoet aan een dringende nood. Men kan terecht kritiek uitbrengen op het feit dat er nog heel veel niet decretaal is geregeld, en aan de regering wordt overgelaten. Gedeeltelijk komt dat doordat de parlementsleden niet over de nodige technische ondersteuning beschikken om een dergelijk complex dossier tot in de details in te vullen. Nu al moesten we op externe hulp rekenen om dit voorstel van decreet tot een goed einde te brengen.

Een en ander betekent dat we erop vertrouwen dat de filosofie en de betrachting die we in het voorstel van decreet hebben nagestreefd, ook in de uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse regering worden nagevolgd. De resolutie over de studietoelagen die wij al in 1997 in het parlement hebben goedgekeurd, kan als referentiekader dienen. Daarin is bijvoorbeeld sprake van de noodzaak tot het optrekken van de inkomensgrenzen en van de noodzaak tot uitbreiding van de toegelaten categorieën van studenten.

Ik vraag de minister niet alleen vlug werk te maken van de uitvoeringsbesluiten voor dit decreet, maar ook om deze uitvoeringsbesluiten aan de commissie voor Onderwijs voor te leggen alvorens een definitieve beslissing te nemen. Op die manier kunnen wij nagaan of de grote betrachtingen van ons decreet ook daadwerkelijk worden ingevuld.

De externe ad-hocoverleggroep Studietoelagen heeft een aantal kritieken op ons voorstel van decreet geformuleerd. Deze kritieken werden in de commissie behandeld, zodat ik er vandaag niet meer op terug zal komen. Toch wil ik ingaan op een uitdaging voor de toekomst, namelijk de zaak van de studiebeurzen voor deelnemers aan het tweedekansonderwijs. Het tweedekansonderwijs bereidt volwassenen voor op het behalen van een getuigschrift van middelbare studies van de tweede graad of op het behalen van een diploma hoger secundair

Vanleenhove

onderwijs. De deelnemers volgen hiervoor dag- of avondlessen van gemiddeld twintig uren per week.

Met de huidige regelgeving kunnen deze mensen niet van een studiebeurs genieten. Er zijn nochtans waardevolle redenen om dit wel mogelijk te maken. In de eerste plaats leeft een groot deel van de deelnemers aan het tweedekansonderwijs van een sociale uitkering, die dikwijls niet volstaat om naast het noodzakelijke levensonderhoud ook vervoerkosten en studiegeld te betalen. Anderen vallen nog ten laste van hun ouders die wel recht hebben op kinderbijslag, maar niet op een studiebeurs zoals andere ouders met studerende kinderen.

Niemand in dit parlement zal mensen het recht willen ontzeggen om gemiste kansen uit het verleden recht te zetten op een financieel haalbare wijze. De complexiteit die de decretale vertaling hiervan met zich meebrengt en het gebrek aan technische ondersteuning zijn zeker redenen waarom deze kwestie geen plaats heeft gekregen in ons decreet. Dit moet ons niet tegenhouden om de minister attent te maken op deze problematiek, die in de toekomst een oplossing moet krijgen.

Dit is eveneens de bedoeling van het voorstel van resolutie over de studietoelagen in het secundair onderwijs en het basisonderwijs die we in de commissie hebben goedgekeurd. Ook hiervoor vragen we aan de minister om voor een aantal terechte verzuchtingen oplossingen aan te reiken.

Wellicht het meest vernieuwende in onze resolutie is de vraag aan de regering om ook voor het basisonderwijs initiatieven te ontwikkelen, opdat de indirecte kosten die aan het basisonderwijs verbonden zijn, draaglijk zouden worden voor bestaansonzekere gezinnen.

We spreken er ons niet over uit of dat nu moet gebeuren met een systeem van studietoelagen, dan wel met een andere vorm van tegemoetkoming. Dat moet onderzocht worden.

In elk geval blijkt dat ook in het basisonderwijs arme gezinnen de indirecte onderwijskosten, zoals vervoerkosten, kledij, schoolreizen, enzovoort als een grote financiële last ervaren. Het zal dus niet volstaan voldoende en versnelde inspanningen te leveren om te komen tot het algemeen aanvaarde principe van kosteloosheid van het basisonderwijs, dat wil zeggen dat alle directe kosten door de overheid worden gedekt. Wij zullen daarnaast nog bijkomende inspanningen moeten leveren inzake tus-

senkomsten voor indirecte kosten voor de categorie van minstvermogenden om ook hier gelijke kansen voor alle kinderen te creëren. Wellicht zal daarbij een efficiënte samenwerking tussen Welzijn en Onderwijs nodig zijn.

In de commissie ben ik uitvoerig kunnen ingaan op de diverse verwachtingen die in onze resolutie vervat zitten. Dat is ook correct en uitvoerig weergegeven in het uitstekende verslag van de heer Van Dijck.

Twee concrete vragen aan de minister zullen hier dan ook volstaan.

Ten eerste hebben wij in de subcommissie vastgesteld dat in het secundair onderwijs nog altijd een op vier gerechtigden geen studietoelage aanvraagt. Wij vragen u in onze resolutie daar iets aan te doen, zodat de studietoelagen maximaal door de rechthebbenden zouden worden benut. In het recente verleden zijn daarvoor al inspanningen gebeurd, maar ik wil in dit verband toch een vroegere vraag opnieuw stellen. Het zou namelijk echt wenselijk zijn dat de fiscale administratie ambtshalve lage-inkomensgezinnen zou informeren over de mogelijkheid om een studietoelage te krijgen. Ik wil de minister daarom vragen daar nog eens bij haar federale collega van Financiën op aan te dringen, opdat dit ook echt zou gebeuren.

Een tweede vraag betreft de studiekosten in het secundair onderwijs. Onze resolutie vraagt het bedrag van de studietoelagen zo vast te stellen dat wordt gestreefd naar een gelijkschakeling met de directe studiekosten. Die studiekosten worden momenteel nog onderzocht door het HIVA, maar wij konden nu al vernemen dat een verhoging van de studietoelagen met 30 percent, samen met een automatische indexering, nog maar net, of zelfs nog niet zou volstaan om de reële studiekosten te dekken. Ik vraag de minister om rekening te houden met alle consequenties van de studie, zodra zij klaar is. Het is immers de uitdrukkelijke wens van de commissie dat minstens voor het leerplichtonderwijs de studietoelagen de directe kosten zouden dekken.

Ten slotte dank ik uitdrukkelijk alle collega's in de subcommissie voor de vlotte en vruchtbare samenwerking. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Van Baelen heeft het woord.

De heer Gilbert Van Baelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, colle-

Van Baelen

ga's, de heer Vanleenhove heeft zeer uitvoerig maar ook zeer waarheidsgetrouw de besprekingen in de subcommissie weergegeven. Hij heeft ook de overgebleven pijnpunten aangehaald.

Iedereen was het erover eens dat het huidige niveau van de studietoelagen voor het hoger onderwijs niet meer aangepast is aan de sociaal-economische realiteit. Een aanpassing is dan ook nodig. Ik zou hier zelf niet staan als er geen goed studiebeurzensysteem had bestaan toen ik studeerde. Dat gaf mijn ouders destijds de kans om mij verder te laten studeren.

Het is erg belangrijk dat de gelijke kansen voor jongeren, op basis van ons sociaal-economisch gegeven, om deel te nemen aan het hoger onderwijs op deze wijze behouden blijven. Dit past ook volledig in het sociaal beleid dat de minister terzake wil voeren, en sluit aan bij het regeerakkoord. Dit parlementair initiatief is hier dus meer dan gepast.

Net als de vorige spreker bedank ik alle collega's voor de vruchtbare samenwerking. Wel benadruk ik, mevrouw de minister, dat dit een tussenstap is. Op korte termijn zouden we immers moeten kunnen beginnen met het totaaldebat over de studiefinanciering. We kijken in dit verband naar andere landen. In het kader van de Bologna-, Sorbonne-, Praag- en andere verklaringen komen er belangrijke uitdagingen op ons af. Er is de eigen hervorming van het hoger onderwijs. Maar er is ook de mobiliteit van buitenlandse studenten naar ons gewest en vice versa. Het totale systeem van de studiefinanciering, studietoelagen en sociale toelagen aan de universiteit of hogeschool per student moet worden bekeken. Tegelijk moet men misschien het debat voeren over het kindergeld en dergelijke, en het Nederlandse systeem bekijken, om te zorgen voor nog meer gelijkwaardigheid. Hopelijk is dit een gesprek voor de volgende jaren. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Librecht heeft het woord.

De heer Julien Librecht (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, mijn fractie heeft vanaf het begin verklaard dat we ons in dit voorstel kunnen vinden. Na de veeleer lange voorgeschiedenis zijn de uitgangspunten ervan realistisch en positief gebleken. Het klopt dat de wet houdende studietoelagen en studieelingen verouderd was, dat de inkomensplafonds om voor een studiebeurs in aanmerking te komen te laag waren geworden, dat dit resulteerde in een steeds grotere selectiviteit inzake toelagen, en dat

dit alles de oorzaak was van de gevoelige daling van het aantal beursstudenten.

Bij de besprekingen hebben we ons enkele vragen gesteld en hebben we opmerkingen geformuleerd bij enkele punten uit dit voorstel. Deze vragen gingen over de motivering, de interactie tussen de finaliteit van het systeem en de inschattings- en controlemechanismen, de budgettaire draagkracht, de jokerbeurs, de administratieve beheersbaarheid, de consequente en gestage evaluatie, de aard en omvang van noodzakelijke informatie ten behoeve van de belanghebbenden, de gezinsafhankelijkheid versus de studentenautonomie.

Na de besprekingen en bij de uiteindelijke versie van dit voorstel hebben we bevredigende antwoorden gevonden. In dit betoog wil ik me dan ook beperken tot een nadrukkelijke oproep tot een strikt blijven volgen en een consequent en gestaag evalueren. Dit laatste moet er bijvoorbeeld zijn bij het verloop van de jokerbeurs. We menen dat het toekennen van een studiebeurs in de eerste plaats als doel heeft de student in kwestie op een socialiserende wijze aan een diploma te helpen. Eenmaal dit doel bereikt is, vinden we bijkomende steun slechts verantwoord wanneer die een bijkomend sociaal nut heeft. Dit zal hier ook wel het geval zijn. Opvolging en evaluatie zijn dan ook aangewezen. Concreet moet dit gebeuren door de begeleiding van de student, een vrijblijvende of verplichte advisering, de begeleiding bij een eventuele heroriëntering, en de beveiliging tegenover mogelijk oneigenlijk gebruik.

Ook de administratieve beheersbaarheid moet strikt worden gevolgd en geëvalueerd. We zien dit laatste als een beleidsmatige planning waarbij heel veel afhankelijk is van een positief ingestelde en op maat werkende administratie. Vooral de moeizame en wellicht blijvende interactie van de finaliteit van dit systeem enerzijds en de fiscaliteit als inschattings- en controlemechanisme anderzijds, noopt ons ertoe dit nauwlettend te volgen en snel te evalueren. Dit heeft te maken met informatie aan de rechthebbende. Als men met dergelijke projecten start, moet de eventuele rechthebbende op een zo breed mogelijke, permanente, periodische en efficiënte manier worden geïnformeerd. Dit dient zowel op lokaal als op nationaal vlak te gebeuren. Collega's, dit waren louter enkele kleine opmerkingen over dit voorstel van decreet.

We stonden ook vanaf het begin positief tegenover het voorstel van resolutie. Dit neemt echter niet weg dat we ook daarover enkele vragen en opmerkingen hebben geformuleerd. We hadden het

Librecht

onder meer over de andere doelmatigheid van enerzijds het secundair en het basisonderwijs en anderzijds het hoger onderwijs. Gezien de democratisering van het onderwijs moeten we de vraag stellen of het stelsel van studietoelagen in het secundair en het basisonderwijs misschien niet beter wordt afgeschaft en vervangen door andere vormen van sociale interventie. We hebben verwezen naar het feit dat een aantal potentieel gerechtigden nog altijd niet de studietoelagen opnemen die hun toekomen. We hebben gevraagd een zo constructief mogelijke bijdrage te leveren inzake het ontwikkelen van initiatieven opdat de studietoelagen uit het secundair onderwijs maximaal zouden worden opgenomen.

Collega's, we hebben geprobeerd om in de mate van het mogelijke positief en constructief aan deze voorstellen mee te werken. We betreuren eens te meer de ondemocratische uitsluiting van onze partij bij de naamgeving van deze documenten. Deze onterechte houding van de meerderheid zal ons er echter niet van weerhouden beide voorstellen te steunen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, op mijn beurt wil ik iedereen danken voor de constructieve samenwerking aan zowel het voorstel van decreet als het voorstel van resolutie. De werkzaamheden in de commissie en in de subcommissie bewijzen dat het mogelijk is om goed parlementair werk te leveren over de partijgrenzen heen.

Het opstellen van het voorstel van decreet is wel een werk van lange adem geweest. Dit proces werd in de vorige legislatuur reeds ingezet met de automatische indexering en het optrekken van de laagste beursbedragen. Er werd ook een wetenschappelijk onderzoek besteld om na te gaan in hoeverre het studiebeurzensysteem de sociale doelstellingen dekt.

Studietoelagen blijven inderdaad een belangrijk instrument om jongeren te stimuleren hoger onderwijs te volgen. De vaststelling blijft echter dat bijna de helft van de arbeiderskinderen geen toegang heeft tot het hoger onderwijs omdat ze niet over het geschikte diploma beschikken. Een beter studietoelagesysteem in het hoger onderwijs zal daar op zich niets aan verhelpen. Daarom is er nood aan een coherent gelijkheidsbeleid, dat begint in de

kleuterklas. Op de dag dat we zeer veel geld uitgeven aan beursgerechtigde studenten, zullen we kunnen zeggen dat ons onderwijssysteem democratischer en socialer is geworden.

Dat het effectieve aantal beurstrekkers in het hoger onderwijs lager ligt dan het theoretisch potentieel aantal beursgerechtigden wijst erop dat er nog heel wat jongeren zijn die wel het gepaste diploma hebben, maar er geen gebruik van maken. Met andere woorden, ze nemen niet deel aan het hoger onderwijs. Een mogelijke reden is dat studenten in het hoger onderwijs te duur is. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat het optrekken van de studietoelagen vooral de laagste inkomensgroepen zal helpen. Daarom hebben we in het decreet bepaald dat de bedragen moeten samenvallen met de directe studiekosten. Dat is een goede zaak.

Uit ander onderzoek blijkt dat jongeren uit lagere sociale klassen die na het secundair onderwijs doorstromen naar het hoger onderwijs, hoofdzakelijk kiezen voor een hogeschoolopleiding van één cyclus. Hogere studietoelagen kunnen deze jongeren misschien doen opteren voor langere en zwaardere studies. De jokerbeurs moet hen er bovendien toe aanzetten om vol te houden als ze niet slagen. Wie de jokerbeurs niet voor een bisjaar hoefde in te zetten, kan er bovendien gebruik van maken voor een voortgezette opleiding. Ook dat is positief.

Uiteraard hebben we volop het idee gesteund om rekening te houden met de vermoedelijke inkomens. Er doen zich immers schrijnende toestanden voor. In de commissie voor Onderwijs heb ik het voorbeeld aangehaald van een vrouw die te maken kreeg met loonbeslag na een frauduleus faillissement, en met een echtscheiding. De kinderen waren daar het slachtoffer van. Onze fractie pleit voor een rigoureuze toepassing van het systeem van het vermoedelijk inkomen, dat gericht is op de feitelijk lage inkomens, ongeacht de oorzaak daarvan.

Onze fractie steunt uiteraard ook de resolutie over de studietoelagen in het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Talrijke studies tonen aan dat vooral de extra schoolkosten zwaar wegen op het budget van kansarme gezinnen. De kosteloosheid van het basisonderwijs is nog steeds niet gerealiseerd. Het parlement en de regering moeten daarnaar blijven streven.

In de subcommissie voor Onderwijs moeten we er ook over nadenken in hoeverre de fiscus ons kan

Van Nieuwkerke

helpen bij het detecteren van gezinnen die nood hebben aan extra studieondersteuning. Het huidige systeem is ingewikkeld, waardoor heel wat gezinnen hun rechten niet uitputten. De subcommissie voor Onderwijs moet dringend in overleg met het federaal parlement proberen om daar iets aan te doen. (*Applaus bij de meerderheid en de CVP*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik dank de verslaggevers voor hun uitvoerig en accuraat verslag. De heer Moreau heeft bondig maar duidelijk de inhoud van het decreet uiteengezet. In het uitgebreid verslag kunt u alle elementen van de inhoud van het decreet ook de technische lezen. Het lijkt me niet wenselijk dit nog eens te herhalen.

Ik dank ook de voorzitter van de subcommissie voor Onderwijs. In zijn uitvoerige beschouwing heeft hij duidelijk aangegeven waarover het gaat en wat de bekommernis is van alle partijen uit meerderheid en oppositie inzake gelijke kansen, inzake de kostprijs van het onderwijs, en inzake het wegnemen van de drempels die de deelname aan het onderwijs verhinderen of het doorstromen van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs bemoeilijken.

Ik ben zeer blij dat mijn voorstel van decreet met daarin de jokerbeurs nu plenair ter stemming voorligt. Hoewel mijn eigen studententijd al enkele jaren voorbij is, ben ik me bewust van het belang van studiebeurzen. Een studiebeurs heeft me de kans geboden om aan het hoger onderwijs deel te nemen.

De jokerbeurs is een nieuw element in de studiebe-toelaging. Ik heb duidelijk ervaren dat zelfs een heroriëntering in het hoger onderwijs voor jongeren uit een economisch zwakker milieu onbespreekbaar was en is. Die jongeren hebben al evenmin de kans om een jaar opnieuw te doen of om een voortgezette opleiding te volgen.

Ik ben zeer tevreden dat dit voorstel van decreet vandaag zal worden goedgekeurd en dat de participatie aan het hoger onderwijs van jongeren uit economisch zwakkere milieus bijkomende stimulansen krijgt. Ik besef tegelijkertijd evenwel dat het financiële element niet de enige drempel is die de toegang tot het hoger onderwijs voor bepaalde jongeren moeilijk maakt.

Verschillende culturele elementen zorgen ervoor dat bepaalde jongeren de drempel tot het hoger onderwijs niet eens bereiken. De overheid kan echter wel inspelen op het financiële aspect. We moeten de overstap van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs zo klein mogelijk maken. Mijns inziens neemt dit voorstel van decreet een aantal drempels weg.

We zullen in de subcommissie het debat over de toekomstige studiefinanciering nog verder voeren. Met dit voorstel sturen wij het oude decreet bij, corrigeren het en vullen het aan. Naast de jokerbeurs zijn ook de veralgemening van het vermoedelijk inkomen, de situatie van samenwonende studenten en de vlottere toegang van zelfstandige studenten nieuwe elementen.

Bepaalde zaken zijn niet in het voorliggende voorstel van decreet opgenomen. In mijn eerste voorstel van decreet waren de minima en maxima met betrekking tot studietoelagen duidelijk gedefinieerd. Nu heb ik er voor gekozen om deze grenzen weg te laten. Het is aan de Vlaamse regering om de bedragen van de toelagen soepel in te vullen. Ik ga er evenwel van uit dat de Vlaamse regering, het regeerakkoord getrouw, bij het invullen van de precieze bedragen de studietoelagen zal laten samenvallen met de werkelijke kostprijs van hogere studies.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer Sannen, hoewel ik uiteraard sympathiseer met de stelling die u verdedigt betreffende de vlotte toegang tot het hoger onderwijs voor minderbedeelden, stoort het me dat ouders die voor het vrij onderwijs kiezen momenteel onmiddellijk financieel worden gesanctioneerd. Het gaat hier tenslotte om 75 percent van de ouders in Vlaanderen.

Mijnheer Sannen, in het middelbaar onderwijs is de situatie schrijnend. Ik ken gezinnen die hun kinderen om financiële redenen uit het vrij onderwijs hebben weggehaald. Mijns inziens verdient dit sociale probleem meer aandacht. De minderbedeelden, die uiteraard onze steun moeten krijgen, kunnen nu financiële hulp krijgen. De mensen die hun kinderen in het vrij onderwijs school willen laten lopen, worden echter onmiddellijk zwaar gesanctioneerd. Deze situatie strookt niet met mijn gevoel voor rechtvaardigheid. Ik vraag me af wat u hierover denkt.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer Verrijken, mijn opinie is zeer duidelijk. De vorige Vlaamse rege-

Sannen

ring heeft een studie laten uitvoeren over objectieerbare verschillen. Deze studie zal binnen enkele maanden worden afgerond. Het is de bedoeling om de financiering van het onderwijs op basis van objectieve gegevens te laten gebeuren zodat elke discriminatie – ongeacht de organisator van het onderwijs – wordt weggewerkt.

Verder wil ik erop wijzen dat we vandaag niet alleen het voorstel van decreet houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs bespreken, maar ook het voorstel van resolutie betreffende de studietoelagen in het secundair en basisonderwijs. Daarin worden stimulansen naar voor geschoven en aanbevelingen aan de regering geformuleerd om ervoor te zorgen dat de kosteloosheid van het leerplichtonderwijs wordt nagestreefd. Die kosteloosheid kan in eerste instantie nagestreefd worden door de studiekosten voor jongeren te compenseren via studietoelagen. Daarover gaat het voorliggende voorstel van resolutie. Op die manier wordt mijns inziens tegemoetgekomen aan de bekommernis, namelijk de kostprijs van het leerplichtonderwijs wegnemen, zeker voor de gezinnen voor wie een en ander financieel moeilijk haalbaar is. Voor hen wordt dus in een verhoogde studietoelage voorzien die beantwoordt aan de werkelijke studiekosten in het secundair onderwijs.

De heer Miel Verrijken : Mag ik uit een en ander concluderen dat u een hogere studietoelage aan leerlingen uit het vrij onderwijs zou kunnen verdelen, en dit met de bedoeling de schrijnende discriminatie tussen beide netten weg te werken ?

De heer Ludo Sannen : Neen, zover gaan mijn gedachten niet omdat ik er van uitga dat het gemeenschapsonderwijs en het vrij onderwijs op een gelijke en objectieve basis zullen worden gefinancierd. Dat is precies het engagement dat deze regering heeft aangegaan en de thans lopende studie bepaalt precies die objectieve criteria. Wanneer het onderwijs, ongeacht de organisator, op eenzelfde manier en op basis van dezelfde objectieve criteria wordt gefinancierd, dan is uw probleem uit de wereld geholpen.

Ter afronding wil ik alle leden van de commissie voor Onderwijs bedanken die hebben meegewerkt aan dit voorstel van decreet. We hebben met onze commissie getoond hoe over partijgrenzen en over de grens van oppositie en meerderheid heen degelijk parlementair werk kan worden geleverd.

Ik wil ook de regering danken. Toen we in de vorige legislatuur een resolutie hebben goedgekeurd rond de studietoelagen, heb ik op basis van die resolutie een voorstel van decreet ingediend waaraan alle partijen wel wilden meewerken, maar waarbij er een gebrek aan openheid en bereidwilligheid was vanwege de toenmalige regering. Vandaag hebben we een regering die wel blijkt geeft van de nodige openheid ten aanzien van het Vlaams Parlement en ons de nodige ruimte geeft. Ik ben haar daar dankbaar voor. (*Applaus bij de CVP, de SP, de VLD, VU&ID en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, na de vele wijze woorden van de collega's uit de commissie voor Onderwijs wens ik namens de VU&ID-fractie nog twee zaken te benadrukken met betrekking tot dit voorstel van decreet en dit voorstel van resolutie.

Wat de vruchtbare samenwerking betreft, onderschrijven we ten volle de woorden van de vorige sprekers. Ook wij zien in dat deze beide voorstellen een aanzet vormen tot een verdere democratisering van ons onderwijs. Daar willen we het accent op leggen. In het decreet is opgenomen dat de Vlaamse regering tegen eind april van elk jaar een geactualiseerde brochure moet opstellen, met dezelfde informatie over de rechten van de beursgerechtigde studenten. Wij stellen vast dat niet alle beursgerechtigde studenten geïnformeerd worden, en dat net die mensen die een beurs zouden kunnen gebruiken, onwetend blijven en geen aanvraag doen. Wij willen nogmaals vragen om dit probleem op federaal niveau aan te pakken en deze mensen geautomatiseerd te informeren. De heer Vandembroeke zal in de Senaat, in overleg met de gemeenschapssenatoren van de Franse Gemeenschap, initiatieven trachten te nemen.

Een tweede accent vanuit onze fractie heeft betrekking op de resolutie. Het verheugt ons dat onze collega's het amendement over de toegankelijkheid van de internaten mee ondersteunden. Wij onderschrijven uw stelling, mevrouw de minister, dat de problematiek van de internaten mee moet worden opgeklaard na beëindiging van de studie over de objectieerbare verschillen, maar wij menen dat er ook in de studietoelage aan de instroom kan worden gewerkt. Wij hopen dan ook dat de resolutie, die natuurlijk minder bindend is dan een decreet, volledig uitgewerkt zal worden, ook voor de interne leerlingen. Wij hebben ons hier vooral be-

Van Dijck

perkt tot het secundair onderwijs, dat daarop ook de nodige accenten zal leggen.

Wij maken ons sterk dat de totale problematiek van de internaten te gelegener tijd kan worden besproken en uitgeklaard. Wij zijn verheugd met dit voorstel van decreet en dit voorstel van resolutie, en ik denk dat we hier straks 124 groene lichtjes zullen zien. (*applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking van het voorstel van decreet en de bespreking van het voorstel van resolutie zijn gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Sannen, De Meyer, Van Baelen, Van Nieuwkerke, Van Dijck en Vanleenhove houdende regeling van de studietoelagen voor het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De Vlaamse regering verleent studietoelagen aan minvermogende studenten in het hoger onderwijs en bepaalt de wijze waarop de studietoelagen worden verleend.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Algemene voorwaarden

Artikel 3

De Vlaamse regering bepaalt de criteria inzake nationaliteit en woonplaats waaraan studenten moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een studietoelage.

De Vlaamse regering bepaalt welke opleidingen een student kan volgen om in aanmerking te komen voor een studietoelage.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Behalve in gevallen door de Vlaamse regering bepaald, mag een studietoelage niet worden toegekend aan een student die onderwijs volgt van een niveau dat gelijk is aan of lager is dan het niveau van onderwijs dat hij reeds, al dan niet met toekenning van een studietoelage, gevolgd heeft.

Voor de toepassing van dit decreet :

- behoort elk jaar van een cyclus van het hoger onderwijs tot een lager niveau dan het daaropvolgend jaar van dezelfde onderwijscyclus ;
- behoort het eerste jaar van een onderwijscyclus tot hetzelfde niveau als het eerste jaar van een gelijkwaardige cyclus, en behoort elk jaar van een onderwijscyclus tot hetzelfde niveau als het overeenstemmend jaar in een gelijkwaardige cyclus ;
- wordt het academisch onderwijs van hoger niveau beschouwd dan de andere opleidingsvormen van het hoger onderwijs ;
- wordt het onderwijs van academisch niveau van twee cycli van een hoger niveau beschouwd dan het hogeschoolonderwijs van één cyclus ;
- wordt het hoger onderwijs voor sociale promotie van lager niveau beschouwd dan de andere vormen van hoger onderwijs.

Vrije studenten en studenten van het onderwijs voor sociale promotie kunnen geen studietoelagen genieten.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 5

§ 1. De minvermogende studenten van het hoger onderwijs hebben recht op een studietoelage voor een bepaald studiejaar indien ze met vrucht het vorig studiejaar beëindigd hebben of indien zij geslaagd zijn ten overstaan van een examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap of indien zij voldoen aan de decretale of reglementair bepaalde toelatingsvoorwaarden tot zekere studiecycli.

Elke minvermogende student in het hoger onderwijs kan ook éénmaal een studietoelage krijgen, zonder dat hij geslaagd hoeft te zijn in een vorig studiejaar, op voorwaarde dat hij voldoet aan de decretale of reglementair bepaalde toelatingsvoorwaarden. Deze studietoelage, hierna jokerbeurs te noemen, kan door de student worden gebruikt in geval van zittenblijven, bij heroriëntering, voor een opleiding van de derde cyclus of in elk geval waarin hij niet aan de voorwaarden bedoeld in het eerste lid voldoet.

§ 2. De Vlaamse regering kan bepalen aan welke bijkomende voorwaarden een minvermogende student van het hoger onderwijs moet voldoen om een studietoelage te kunnen genieten.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

De studietoelagen mogen slechts worden gebruikt voor het dekken van de kosten voor het onderhoud van de student en het door hem gevolgde onderwijs.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Vermogensvoorwaarden en toelagebedragen

AFDELING 1

Minvermogendheid

Artikel 7

De student van wie het eigen vermogen en dat van de personen van wie hij ten laste is of die in zijn onderhoud voorzien, het door de Vlaamse regering vastgestelde vermogen niet overschrijdt, wordt voor de toepassing van dit decreet als minvermogend beschouwd.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Toegelaten categorieën van studenten

Artikel 8

De Vlaamse regering bepaalt welke categorieën van studenten worden toegelaten tot onderhavig stelsel van de studietoelagen. Hierbij worden gehuwden en samenwonenden op gelijke wijze behandeld.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

In aanmerking te nemen inkomen

Artikel 9

§ 1. Het inkomen waarvan verder sprake is in dit decreet, is het inkomen dat blijkt uit de belastingtoestand van het tweede kalenderjaar dat het jaar voorafgaat waarin het betrokken academiejaar begint.

Onder belastingtoestand wordt die toestand verstaan, die blijkt uit het aanslagbiljet met betrekking tot de aanslag van dat jaar, afgeleverd door de administratie der directe belastingen.

Wanneer naar aanleiding van een latere verificatie die aanslag herzien wordt, moet met de herziene aanslag rekening worden gehouden.

§ 2. De Vlaamse regering kan uitzonderingen vastleggen voor bepaalde categorieën van studenten met betrekking tot het in aanmerking te nemen jaar waarin een inkomen wordt verworven en de werkwijze om dit inkomen te bepalen.

Voorzitter

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Wanneer het inkomen van het kalenderjaar waarin het betrokken academiejaar begint vermoedelijk lager ligt dan het in aanmerking te nemen inkomen bedoeld in artikel 9, wordt met het vermoedelijk inkomen voorlopig rekening gehouden.

Het vermoedelijke inkomen wordt vastgesteld aan de hand van attesten van werkgevers, diensten of instellingen.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

Het definitieve bedrag van de studietoelagen die bij toepassing van de mogelijkheden van artikel 9, § 2, en van artikel 10 voorlopig berekend werden, wordt vastgesteld door middel van het aanslagbiljet vermeld onder artikel 9, § 1, tweede lid.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Het inkomen dat in het buitenland of bij een Europese instelling verworven wordt, wordt zowel voor de toelaatbaarheid als voor de voorlopige en de definitieve berekening van de studietoelage, vastgesteld op basis van attesten uitgereikt door de buitenlandse belastingdienst of, wanneer die ontbreken, door de werkgevers, diensten of instellingen.

Voor de omrekening naar het referentiebedrag in de zin van artikel 13, worden de in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 geldende regels gevolgd.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Bij het berekenen van de grondslag om een studietoelage toe te kennen, wordt rekening gehouden met een referentiebedrag, waarvan de samenstelling wordt bepaald door de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

AFDELING 4

Bedrag van de toelage

Artikel 14

§ 1. Een kandidaat heeft recht op een volledige studietoelage, indien het in artikel 13 bepaalde referentiebedrag van hemzelf en van de personen van wie hij ten laste is, gelijk is aan of lager is dan de door de Vlaamse regering bepaalde bedragen. Deze bedragen vormen de minimumgrens.

§ 2. De kandidaat die voldoet aan de in § 1 bepaalde voorwaarden, heeft recht op een volledige studietoelage, waarvan het bedrag door de Vlaamse regering wordt bepaald.

De Vlaamse regering streeft bij het bepalen van dit bedrag naar een gelijkenschakeling met de directe studiekosten, zoals die uit onderzoek blijken. Zij kan in uitzonderlijke gevallen of bij bijzonder lage inkomens grotere of afzonderlijke bedragen toekennen.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

Een kandidaat heeft geen recht op een studietoelage indien het in artikel 13 bepaalde referentiebedrag van hemzelf en van de persoon van wie hij ten laste is, gelijk is aan of hoger is dan de door de Vlaamse regering bepaalde bedragen. Deze bedragen vormen de maximumgrens.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

Een kandidaat heeft, indien het geïndexeerd kadastraal inkomen van de persoon van wie hij ten laste is hoger is dan 72.000 frank, geen recht op een stu-

Voorzitter

dietoelage indien dat kadastraal inkomen hoger is dan 20 % van het referentiebedrag dat volgt uit artikel 13.

Het in het eerste lid bedoelde kadastraal inkomen, na indexering ingevolge artikel 8, § 3, van de wet van 7 december 1988, zoals gewijzigd door artikel 29 van de wet van 28 december 1990, is de som van :

1° het kadastraal inkomen van de woning die de in het eerste lid vermelde persoon betreft, al dan niet als eigenaar, met uitzondering van de onroerende goederen of gedeelten van onroerende goederen die hij voor beroepsdoeleinden aanwendt. Dit kadastraal inkomen wordt evenwel, naargelang het aantal personen ten laste, vastgesteld ingevolge artikel 19, drie of meer bedraagt, vooraf gedeeld door de coëfficiënt 1,1 verhoogd met 0,1 voor elke persoon ten laste boven de derde, met een maximum van 1,8 ;

2° tweemaal het kadastraal inkomen van alle andere onroerende goederen waarvan de in het eerste lid vermelde persoon eigenaar is, met uitzondering van onroerende goederen of gedeelten van de onroerende goederen die hij voor beroepsdoeleinden aanwendt.

Om vast te stellen of de in het eerste lid vermelde verhouding tussen kadastraal inkomen en referentiebedrag bedoeld in artikel 13, wordt overschreden, worden de pensioenen, voorzover zij niet hoger zijn dan de minimumgrens bedoeld in artikel 14, § 1, vervangingsinkomsten en alimentatiegelden vervat in het referentiebedrag dat volgt uit artikel 13, verdubbeld.

De kandidaat of de persoon van wie hij ten laste is die wordt afgewezen op grond van deze paragraaf kan erom verzoeken voor de toepassing van deze paragraaf, voor het referentiebedrag bedoeld in artikel 13, het referentiebedrag van een aansluitend kalenderjaar in aanmerking te nemen.

De Vlaamse regering bepaalt op welke categorieën van studenten deze paragraaf van toepassing is.

– *Aangenomen.*

Artikel 17

Wanneer het ingevolge artikel 13 in aanmerking te nemen referentiebedrag van de kandidaat en van de personen van wie hij ten laste is, hoger is dan de minimumgrens vermeld in artikel 14, § 1, doch lager dan de maximumgrens vermeld in artikel 15, wordt een studietoelage verleend waarvan het bedrag gelijk is aan het bedrag vermeld in artikel 14, § 2, vermenigvuldigd met de coëfficiënt van de formule (maximumgrens min referentiebedrag bedoeld in artikel 13) / (maximumgrens min minimumgrens).

Het berekende bedrag van de studietoelage wordt afgerond op het lagere honderdtal. Indien het referentiebedrag lager is dan de maximumgrens, bedraagt de studietoelage ten minste 8.000 frank.

– *Aangenomen.*

Artikel 18

De bedragen door de Vlaamse regering bepaald in uitvoering van de artikelen 8, 14, 15 en 17 worden jaarlijks voor de aanvang van het academiejaar geïndexeerd.

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop deze indexering wordt toegepast.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

§ 1. De Vlaamse regering houdt bij de berekening van de bedragen bedoeld in artikel 14, § 1, en artikel 15 rekening met het aantal personen ten laste.

§ 2. Om het aantal personen ten laste te bepalen, wordt rekening gehouden met de toestand op 31 december van het betrokken academiejaar. Wanneer onder de personen ten laste, meerdere studenten voorkomen die tijdens het betrokken academiejaar hoger onderwijs volgen, worden zoveel personen bijgeteld als er buiten de kandidaat nog andere personen zijn die hoger onderwijs volgen.

Voor het bepalen van het aantal personen ten laste wordt ofwel de echtgenoot van de kandidaat of de persoon met wie hij samenwoont, ofwel de echtgenoot van de persoon van wie hij ten laste is of de persoon met wie deze samenwoont, meegeteld.

Voorzitter

Voor het bepalen van het aantal personen ten laste wordt de echtgenoot van de kandidaat zelf of de echtgenoot van de personen van wie hij ten laste is, meegeteld.

Bij eenoudergezinnen wordt de ontbrekende ouder als persoon ten laste aangerekend. De persoon die op 31 december van het betrokken academiejaar fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt, wordt tweemaal ten laste aangerekend.

Het gezinshoofd dat op 31 december van het betrokken academiejaar fiscaal als gehandicapt wordt aangemerkt, wordt eenmaal als persoon ten laste geteld.

Een overleden kind wordt geacht deel uit te maken van het gezin van de belastingplichtige op 1 januari van het aanslagjaar dat volgt op het jaar van zijn overlijden, op voorwaarde dat het reeds voor het vorige aanslagjaar te zijnen laste was of tijdens het belastbaar tijdperk geboren en overleden is.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV**Procedure****Artikel 20**

De studietoelagen worden voor één studiejaar toegekend. Een student kan slechts eenmaal per academiejaar de bij dit decreet bepaalde voordelen genieten.

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De aanvraag voor een studietoelage wordt door de student of door zijn wettelijke vertegenwoordiger bij de afdeling studietoelagen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Onderwijs ingediend.

Na eensluidend advies van het comité voor bijzondere jeugdzorg mag, ingeval de wettelijke vertegenwoordiger niet optreedt, een aanvraag tot het verkrijgen van een toelage ingediend worden door

de persoon die in het onderhoud van de student voorziet.

De aanvragen voor een studietoelage moeten ingediend worden door middel van een formulier opgesteld door de bevoegde minister.

De beslissingen over de aanvraag worden onverwijld aan de betrokkene medegedeeld. Studietoelagen voor het hoger onderwijs volgend uit administratief volledig en correct ingevulde aanvragen worden voor 1 januari van het academiejaar waarop zij betrekking hebben uitbetaald.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

§ 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 23, wordt de terugbetaling van de studietoelage of een gedeelte ervan onmiddellijk opgeëist onder de door de Vlaamse regering vastgestelde voorwaarden en nadere regelen in de volgende gevallen :

- 1° wanneer een van de voorwaarden bij de toekenning van de toelage niet was vervuld ;
- 2° wanneer de student zonder gegronde reden niet regelmatig al de lessen en al de praktische oefeningen volgt of wanneer hij zonder gegronde reden niet aan eindexamens deelneemt.

§ 2. Een interest waarvan het bedrag door de Vlaamse regering wordt bepaald, kan geëist worden indien de student zijn studiën zonder gegronde reden opgeeft of indien hij de toelage heeft verkregen op basis van onjuiste of onvolledige verklaringen.

De aanvraag tot terugbetaling wordt aan de schuldenaar gericht bij een ter post aangetekende brief waarin vermeld worden :

- 1° de uitgekeerde betalingen en de data ervan ;
- 2° de reden waarop de terugbetaling is gesteund ;
- 3° het totaal van de teruggevraagde som.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 23

Sommen die onverschuldigd werden uitbetaald door de afdeling voor studietoelagen, zijn voor goed verkregen door diegenen die ze hebben ontvangen, tenminste indien zij die niet door bedrieglijke handelingen hebben verkregen of door valse of wetens en willens onvolledige verklaringen, wanneer de terugbetaling daarvan niet gevraagd wordt binnen een termijn van vijf jaar te rekenen van 1 januari van het begrotingsjaar waarop de uitgave is aangerekend.

– *Aangenomen.*

Artikel 24

De afgewezen aanvragers of zij die het bedrag van de toegekende toelage onjuist berekend achten, kunnen een bezwaarschrift indienen bij de afdeling studietoelagen. Het bezwaarschrift moet worden ingediend bij aangetekende brief binnen zestig dagen die volgen op de mededeling van het definitieve bedrag of de definitieve weigering van de studietoelage, en moet de juridische en feitelijke argumenten vermelden die de aanvrager aanvoert tot staving van zijn aanspraak. De bezwaarschriften worden beantwoord binnen dertig dagen na de ontvangst ervan door de afdeling studietoelagen. De antwoorden zijn met redenen omkleed.

Tegen die beslissing staat beroep open bij de in artikel 25 vermelde raad van beroep, volgens de aldaar bepaalde modaliteiten.

– *Aangenomen.*

Artikel 25

Aanvragers die de krachtens artikel 22 gevorderde terugbetaling niet verantwoord of het bedrag ervan te hoog achten, of in beroep willen gaan tegen de beslissing vermeld in artikel 24, kunnen een met redenen omkleed beroep instellen bij een raad van beroep bestaande uit drie leden waaronder een voorzitter. De voorzitter is een magistraat of advocaat.

Op straffe van verval moet het beroep ingesteld worden binnen dertig dagen die volgen op de mededeling van de bestreden beslissing.

De beslissingen van de raad van beroep zijn met redenen omkleed.

De Vlaamse regering benoemt de leden van de raad van beroep.

Het mandaat van de leden duurt vijf jaar.

Wanneer een lid overlijdt of ontslag neemt, wordt een nieuw lid benoemd volgens dezelfde regels als voor zijn voorganger. Het lid, benoemd ter vervanging van een overleden of ontslagnemend lid, beëindigt diens mandaat.

De raad van beroep brengt jaarlijks verslag uit aan de Vlaamse regering betreffende zijn werkzaamheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 26

§ 1. De Vlaamse regering onderzoekt minstens om de tien jaar welke de directe, reële en actuele kosten zijn die het volgen van hoger onderwijs met zich meebrengen.

§ 2. Jaarlijks voor het einde van de maand april, geeft de Vlaamse regering een brochure uit met de nodige, geactualiseerde informatie over de gehanteerde bedragen en de na te volgen procedure voor het verkrijgen van een studietoelage voor het hoger onderwijs voor het komende academiejaar.

§ 3. Jaarlijks, naar aanleiding van het opmaken van de rekeningen, maakt de Vlaamse regering statistieken bekend betreffende de evolutie van de relevante parameters inzake de studietoelagen in het hoger onderwijs.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Opheffingsbepaling en inwerkingtreding

Artikel 27

Wat de toekenning van studietoelagen in het hoger onderwijs betreft, worden opgeheven :

Voorzitter

- 1° de wet van 19 juli 1971 betreffende de toekenning van studietoelagen en studieleningen, gewijzigd bij decreten van 31 juli 1990 en 8 juli 1996, met uitzondering van artikel 5, laatste zin, 10, tweede lid en 20 ;
- 2° het koninklijk besluit van 16 november 1972 tot vaststelling van de verschillende onderwijsniveaus ;
- 3° het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1983 betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse regering van 10 oktober 1984, 29 oktober 1986, 24 juli 1991, 31 juli 1992, 17 december 1992, 22 juli 1993, 4 mei 1994, 15 juni 1994, 10 oktober 1995, 24 juli 1996, 16 september 1997, 14 juli 1998 en 22 september 1998.

– *Aangenomen.*

Artikel 28

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2001.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over het voorstel van decreet en het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heer Joachim Coens, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Luc Martens en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen betreffende de invoering van een Vlaamse museumkaart

– 318 (1999-2000) – Nrs. 1 tot 5

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heer Coens, mevrouw Van Hecke, de heer Martens en mevrouw Van Cleuvenbergen betreffende de invoering van een Vlaamse museumkaart dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de belangrijke en interessante studie "Musea en Publiekswerking. Zeven buitenlandse cases als inspiratiebron. Een museumkaart als instrument ?" (deel 5 in de reeks Cultuurstudies van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) ;
- overwegende dat de inwerkingtreding van het museumdecreet van 20 december 1996 heeft geleid tot een vernieuwende en dynamische werking van de Vlaamse musea met meer aandacht voor publiekswerking, educatie en marketing ;
- overwegende dat een kwaliteitsvolle publiekswerking van de musea, zoals bepaald in het museumdecreet, voor de ontplooiing van het cultuurtoerisme in Vlaanderen van groot belang is zowel voor de binnenlandse als voor de buitenlandse toeristen ;
- overwegende dat de museumkaart van de organisatie Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen positieve ervaringen opgeleverd heeft ;
- overwegende dat de Campagne Musea 2000 van de Vlaamse Museumvereniging de belangstelling voor de musea en het museumbezoek in Vlaanderen wil stimuleren ;
- vraagt de Vlaamse regering :
 - 1° conform de resultaten van de hoorzitting, het Museumdecreet verder uit te voeren door het ter beschikking stellen van meer middelen voor de erkende musea ;
 - 2° aan de Vlaamse Museumvereniging (steunpunt), na evaluatie van 1°, de opdracht te geven een museumkaart te ontwikkelen.

De bespreking is geopend.

De heer Vermeulen, verslaggever, heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, uiteraard verwijs ik naar het schriftelijk verslag van de commissie. De essentie : in het voorjaar werd een voorstel van resolutie ingediend door de heren Coens en Martens en mevrouw Van Hecke en mevrouw Van Cleuvenbergen betreffende de invoering van een Vlaamse museumkaart.

In de tekst vroeg men 'de Vlaamse regering om voor de Open Museumdag van 2001 een proefpro-

Vermeulen

jeet tot invoering van een museumjaarkaart in Vlaanderen te starten, en vanaf 2002 deze kaart in heel Vlaanderen aan te bieden.'

Dit voorstel van resolutie werd besproken op de commissievergadering van 29 juni. Daar bleek dat een aantal initiatieven reeds bestaat, ik verwijs naar Openbaar Kunstbezit Vlaanderen. Daar bleek ook dat er al heel wat studiewerk gebeurd is, ik verwijs naar de cultuurstudies nummer 5. Er was vooral onduidelijkheid over hoe dit initiatief door de sector zelf beoordeeld wordt. Daarop besloot de commissie om die expertise te bundelen en een hoorzitting te organiseren op 19 oktober. Mensen uit de musea, sectordirecteurs, zelfs uit Nederland, kwamen hun ervaring meedelen.

Ook daar rezen heel veel vragen : het verband tussen de museumkaart en de publiekswerking ; is een Vlaamse kaart nuttiger dan een Belgische kaart ; wat zijn de financiële implicaties voor de musea ; is er op dat vlak een verschil tussen grote en kleine musea. Het idee van de museumkaart werd niet als negatief ervaren, maar bleek wel voorbarig te zijn. Heel wat musea moeten zich nog aanpassen aan het museumdecreet, hebben nood aan meer middelen en een betere structurering. Eigenlijk was de oproep 'first things first.'

Op een commissievergadering hebben de commissieleden en de indieners geoordeeld dat we moesten ingaan op de vragen en bedenkingen van de sector zelf en de experts. Dit heeft geleid tot een grondige amendering. Uiteindelijk vragen we het volgende aan de regering : '1° conform de resultaten van de hoorzitting, het Museumdecreet verder uit te voeren door het ter beschikking stellen van meer middelen voor de erkende musea ; 2° aan de Vlaamse Museumvereniging (steunpunt) na evaluatie van 1°, de opdracht te geven een Museumkaart te ontwikkelen'.

Deze tekst werd op 13 december unaniem goedgekeurd in de commissie. Voor een uitgebreid verslag verwijs ik naar de parlementaire stukken. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, ik dank de heer Vermeulen voor zijn schriftelijk verslag en voor de beknopte en duidelijke toelichting erbij. Toen we daarnet over onderwijs spraken, was de eensgezindheid groot. De sfeer is bijgevolg geschikt om

een aantal thema's aan te snijden die ons allen verbinden en sluit aan bij de oorsprong van dit Vlaams Parlement. Ik benadruk dat de commissie voor Cultuur naar aanleiding van resolutie over de Museumkaart op een bijzonder constructieve manier heeft gewerkt.

De grote vraag is hoe we het toegangsticket, de democratiserende jokerformule waarover we het daarnet in het debat over onderwijs hadden, kunnen toepassen op het beheer van de musea. Hoe kunnen we de musea op een actieve manier beheren en beter toegankelijk maken ? Hoe kunnen we de publiekswerking ervan versterken ? Deze vragen vormden het uitgangspunt van de resolutie.

Brugge, Culturele Hoofdstad 2002, vormde de aanleiding van de gesprekken. Dit evenement zal immers leiden tot een enorme impuls van de culturele beleving. Enorm veel mensen zullen de stad bezoeken, zowel buitenlanders als mensen uit de stad zelf. We hebben ons afgevraagd hoe we dit evenement kunnen benutten om de publiekswerking van alle Vlaamse musea te verbeteren.

Uit studies is gebleken dat een museumkaart als hefboom voor publiekswerking kan dienen. Zo'n kaart kan onder diverse formules bestaan. Zo kan de werking ervan variëren van een aantal dagen tot een jaar en kan de toegang ervan al dan niet worden beperkt tot een bepaald soort museum.

Het debat over de kaart ligt in de lijn van het decreet uit 1996-1997, want daarin werd de nadruk gelegd op de collecties, de wetenschappelijke ondersteuning en de publiekswerking. We zijn het wellicht allemaal eens dat het bewaren van ons erfgoed in musea heel belangrijk is, maar dat het nog belangrijker is om via dit erfgoed ons geweten aan te spreken. Het verleden mag niet worden geconserveerd omwille van de conservatie op zich, maar moet voor een prikkeling zorgen. Het verleden moet de toekomst bevruchten.

De kaart vertrekt vanuit de klantenbinding. Kaarthouders zullen de musea meer bezoeken. De kaart kan ook een multiplicatoreffect hebben waardoor mensen die reeds de gewoonte hebben om bepaalde musea te bezoeken, ertoe worden aangezet ook andere te bezoeken. De toeristische spreiding kan erdoor verbeteren, want toeristen zullen hun bezoek wellicht niet langer beperken tot één Vlaamse stad en zullen er misschien toe worden aangezet ook minder bekende musea bezoeken.

De hoorzitting is heel nuttig gebleken om de bestaande situatie onder de loep te nemen. Heel dui-

Coens

delijk is gebleken dat de sector nog volop evolueert en zich langzaam maar zeker aanpast aan het decreet. Het is bijgevolg te vroeg om een nieuwigheid op te leggen, maar de sector beschouwt de kaart als een positieve hefboom.

We hebben ons ook afgevraagd wie we moeten aanspreken. De museumvereniging dient voor de sector een belangrijk steunpunt te zijn. In de begroting is daarvoor in extra middelen voorzien. De vereniging moet in de toekomst verder worden versterkt.

In ons oorspronkelijk voorstel van resolutie bleek de timing te krap. Er werden amendementen van de meerderheid aan toegevoegd, en de oorspronkelijke versie werd bijgestuurd. De conclusie is dat het museumdecreet verder moet worden uitgebouwd en geëvalueerd, zeker op het vlak van de publiekswerking. Er moet ook worden geëvalueerd of de musea aantrekkelijker worden gemaakt.

Ik hoop dat dit voorstel van resolutie unaniem wordt goedgekeurd. Dit is een belangrijke stap om de aantrekkelijkheid van onze Vlaamse musea te versterken. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik kan kort zijn bij gemis aan de minister. Ik richt me daarom tot de collega's. Onze fractie dringt in dit voorstel van resolutie binnen als een ongenode gast en zal ze goedkeuren. Ik dank de verslaggever voor zijn volledig verslag. Wat in dit voorstel echter ontbreekt en wat in andere Europese landen allang bestaat, is een museumkaart voor buitenlandse toeristen. Bij de reservering van het vliegtuig of hotel zou een kaart die toegang verleent tot alle Vlaamse musea, gratis of tegen een zachte prijs kunnen worden bijgevoegd. Omdat we ongenode gasten waren, heb ik dat niet kunnen toevoegen aan dit voorstel van resolutie. We zullen dat te geleger tijd verdedigen.

Ik volg sedert twintig jaar welke honderd tentoonstellingen in de wereld er het drukst worden bezocht. Vlaanderen is daarin in 2000 niet vertegenwoordigd. Amsterdam daarentegen komt zesmaal voor op die lijst. Voor alle duidelijkheid, het gaat om tijdelijke tentoonstellingen. Het land dat het meeste voorkomt is Rusland. We zien wat de bevrijding van het Marxisme op cultureel gebied kan betekenen voor een volk. De twee meest bezochte

tentoonstellingen ter wereld bevonden zich in Sint-Petersburg.

Nogmaals, Vlaanderen komt niet voor op de lijst. Dat zou niet mogen omdat we zowel over organisatievermogen als over de nodige verzamelingen beschikken. Er mankeert wel wat aan en we weten ook waarom. Ik heb al vaak gezegd dat de Belgische toestanden Vlaanderen op ongelooflijke wijze hebben verarmd. Het museum van Brussel bijvoorbeeld is een soort grot van Ali Baba en de 40 rovers, waarin Vlaanderen gedurende 150 jaar op cultureel gebied op systematische wijze is verarmd. Dit museum behoort tot de zogenaamde culturele federale instellingen. Vorig jaar heeft men 135 miljoen frank voor een kopij van de zoon Breugel uitgegeven, terwijl er in Vlaanderen geen geld is voor de Beuckelaers. Iedereen kent dat schandaal. Vorige week werd in New York een schilderij van Sebastiaan Vranckx, een interessante schilder en poëet uit de zeventiende eeuw, verkocht. Het is een uniek schilderij voor Vlaanderen, waarop de haven van Antwerpen, het Vlaamse Hoofd en alle Vlaamse economische bedrijvigheden langs de Antwerpse kaai staan afgebeeld. Dit schilderij kostte 35 miljoen frank en ik denk niet dat de Vlaamse Gemeenschap het heeft gekocht. Vlaanderen zou jaarlijks toch enkele voor Vlaanderen belangrijke schilderijen moeten aankopen. Ik ben ervan overtuigd dat u dat ook vindt. Het is immers moeilijk om een cordon sanitair rond cultuur op te trekken.

Minister-president Dewael deelde enkele dagen geleden mee dat hij twee nieuwe musea wil oprichten, waaronder een museum van de Vlaamse strijd. We staan daar achter, omdat wij dat al jaren geleden hebben voorgesteld. De meest voor de hand liggende locatie voor dat museum is Tervuren, waar de federale instellingen dan Vlaamse grond zullen betreden.

Het koloniaal museum van Tervuren is een schandaal. Het is een soort lofbetuiging aan Leopold II, de grootste misdadiger tegen de mensheid van de negentiende eeuw. In de twintigste eeuw heeft hij uiteraard ernstige concurrentie gekregen. Men kan dat museum best ombouwen tot een museum van de Vlaamse verdrukking en de Vlaamse opstand. Het is duidelijk dat de collecties, die vol mieren zitten, best aan de Kongolese staat worden teruggegeven. Men kan die daar gebruiken om het verleden van het Kongolese volk te illustreren. Bovendien kan men er de nodige wetenschappelijke studies verrichten die bij ons achterwege zijn gebleven.

Verrijken

Men kan niet aan cultuur doen zonder geld. Een loterij blijkt het meest geschikte middel te zijn om culturele aankopen en initiatieven mogelijk te maken. In het Lambermontakkoord voorziet men in een kleine verplichting voor de Nationale Loterij om geld in regionale initiatieven te steken. Het is natuurlijk te weinig. Daarom zouden wij een loterij kunnen organiseren die veel kan doen voor de Vlaamse cultuur. De Belgische federale staat wil dat niet. Ze wil die enorme bron van inkomsten behouden. Een eigen loterij is daarom een modern aspect van de Vlaamse strijd. Met een eigen Vlaamse loterij, zou Vlaanderen er heel anders uitzien op cultureel gebied en op sportgebied. Het kan toch niet dat zes van de honderd tentoonstellingen in Amsterdam de wereld kunnen boeien, terwijl in Vlaanderen geen enkele tentoonstelling dat kan.

Weet u dat de Van Dijck-tentoonstelling volledig in Engeland werd samengesteld? Dat was duidelijk te zien. Het was een Engelse tentoonstelling. Van Dijck heeft trouwens een groot deel van zijn leven in Engeland doorgebracht.

Er loopt momenteel een boeiende, kleine tentoonstelling in Antwerpen van Vlaamse en Hollandse kinderportretten. De grote massa zal ze echter niet aantrekken. Essentiële werken, die men makkelijk had kunnen lenen, maken echter geen deel uit van de tentoonstelling. De kleine, lieve, vriendelijke expositie werd van a tot z samengesteld door de conservatoren van het Frans Halsmuseum in Haarlem. Het etiket staat nog op de verpakking. Wij als Zuid Nederlanders hebben daar geen eigen accent aan toegevoegd.

Het mooiste kinderportret uit de zeventiende eeuw is dat van het zoontje van Rubens. Het werk bevindt zich in Wenen. Door de strubbelingen, veroorzaakt door minister Michel, die zeker niet zal komen kijken naar de kinderportretten, werden alle culturele betrekkingen tussen Oostenrijk en Vlaanderen stilgelegd. Het museum in Wenen is zeer Vlaamsvriendelijk. Het is echter niet ingegaan op een – trouwens laattijdige – vraag om het portret uit te lenen. De cultuurpolitiek wordt trouwens niet door de Länder, maar veeleer door de federatie gevoerd, zeker wat de betrekkingen met het buitenland betreft.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Verrijken, wat heeft uw betoog te maken met het voorstel van resolutie?

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer De Roo, het gaat om toegankelijkheid van musea, de rijkdom van verzamelingen en het aantrekken van bezoekers. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen c.s. betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen – 396 (1999-2000) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Van Cleuvenbergen c.s. betreffende het gebruik van afkortingen en letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de expliciete bevoegdheid van het Vlaams Parlement inzake de bescherming en de luister van de taal ;
- gelet op de opdracht van de Taalunie, vastgelegd in het Verdrag inzake de Nederlandse Taalunie van 9 september 1980, en meerbepaald op artikel 4 b en c van dat verdrag ;
- overwegende dat het gebruik van letterwoorden en afkortingen steeds toeneemt ;
- overwegende dat dergelijke letterwoorden door de gewone burger vaak niet worden begrepen ;
- vraagt de Vlaamse regering :

Voorzitter

- 1° om in officiële en semi-officiële publicaties, teksten en aankondigingen van activiteiten die door de Vlaamse overheid gesubsidieerd of georganiseerd worden te zorgen voor een correct en begrijpelijk taalgebruik met zo weinig mogelijk overbodige afkortingen en letterwoorden voor officiële benamingen en dergelijke ;
- 2° het advies in te winnen bij de Taalunie over deze aangelegenheid ;
- 3° voorlopig zelf geen onduidelijke, ondoorzichtige of overbodige afkortingen of letterwoorden voor officiële en semi-officiële benamingen meer in te voeren ;
- 4° een verklarende lijst te maken van de bij de overheid gebruikte afkortingen en letterwoorden en initiatieven te nemen om die gangbare afkortingen en letterwoorden voor de gewone burger begrijpelijk te maken.

De bespreking is geopend.

De heer Schepens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, IBO, PIP, MER, VOI, DAC, HOKT, NGO, VFSIPH, LEER, IBO, Vlarem, PWA, VDAB, Costa, BKO en PPS zijn afkortingen die veel gebruikt worden in de politiek. Welke geheimtaal is dit echter ? Blijft onze taal nog toegankelijk voor iedereen ? Kan de Vlaamse burger nog volgen ? Weten de leden van dit parlement waar al deze letters en woorden voor staan ? Kennen ze er de juiste betekenis van ? Weet iedereen in het onderwijs en de ouders ondertussen dat CLB staat voor Centra voor Leerlingenbegeleiding ? Waarom zijn er geen eenvoudiger woorden die duidelijker weergeven wat we bedoelen ? Waarom vinden wij het zo evident een afkorting te lanceren in plaats van te zoeken naar een creatief ander woord ?

Deze maand hebben ministers in de audiovisuele media hun nieuw beleid toegelicht aan de hand van termen als Blabla, PAB – Persoonlijk Assistentie-budget -, IPZ – Interpolitiezone – en PPS – publiek-private samenwerking. De ondoorzichtigheid voor de gewone burger wordt er niet gemakkelijker op als bepaalde letterwoorden in de Vlaamse

decreetgevende teksten zelfs verschillende betekenissen hebben. Zo staat, naargelang de commissie waarin de afkorting wordt gebruikt, IBO de ene keer voor Initiatieven Buitenschoolse Opvang en een andere keer voor Individuele Beroepsopleiding.

In de eigen groep vatten actieve gebruikers van specifieke afkortingen en letterwoorden meestal wel de betekenis van de afkortingen, maar weten ze zelfs niet altijd waar de letters voor staan. Als men de betekenis ervan wil opzoeken, moet men eerst weten in welk vakjargon de termen thuishoren. De betekenis van HOKT vinden we terug op het web van de Vlaamse administratie, maar wel onder onderwijs. STC vinden we terug in de woordenlijst van de SERV en PAP bij het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap. Meer doorzichtigheid is dringend nodig. Om die reden heeft deze resolutie het over afkortingen en letterwoorden in de overheidscommunicatie met het grote publiek.

Wij beseffen dat sommige bestaande afkortingen een begrip zijn geworden en dit duidelijk genoeg is. Wij begrijpen ook dat nieuwe afkortingen duidelijk zijn als er een duidelijk communicatiebeleid rond gevoerd wordt. Maar misbruik van vakjargon kan anderen uitsluiten. Onze politieke taal moet eenvoudig zijn om te lezen en naar te luisteren en verstaanbaar zijn voor alle burgers, want taal is in de eerste plaats een communicatiemiddel.

Een van de aanbevelingen in het rapport over armoede en de resolutie over armoede die we in het parlement enkele jaren geleden hebben besproken, ging over toegankelijke overheidsinformatie voor deze doelgroep, maar in feite voor iedereen.

Als promotor voor gelijke kansen van onze fractie ben ik zeer verheugd dat deze resolutie 'afkortingen' in de commissie cultuur op algemene instemming kon rekenen. Ik dank de collega's van de commissie cultuur daarvoor en ook de taaladviesdienst van dit parlement, die een verhelderende taalkundige ondersteuning voor het verslag heeft gegeven.

Concreet vragen wij met de voorliggende resolutie om in de vertaling van het beleid naar het grote publiek te zorgen voor een correct en duidelijk taalgebruik, met zo weinig mogelijk afkortingen, letterwoorden en afkortingen. In Vlaanderen bestaat een cel taaladvies die externen, maar ook administratie en kabinetten kan adviseren en zich bezig houdt met de taalrevisie van de Vlaamse regelgeving en de correctie van het ambtelijk taalge-

Van Cleuvenbergen

bruik. Deze knowhow moet systematischer gebruikt worden, zeker voor gesproken verklaringen van regeringsleden en ambtenaren.

We vragen de Vlaamse regering over de inhoud van deze resolutie advies in te winnen bij de Taalunie, die hiervoor bevoegd is en in afwachting geen onduidelijke, ondoorzichtige of overbodige afkortingen of letterwoorden meer in te voeren.

Tenslotte vragen we om van de regelmatig gebruikte afkortingen en letterwoorden een verklarende lijst ter beschikking te stellen en initiatieven te nemen om deze voor de gewone burger toegankelijk te maken.

Allicht kunnen wij als parlements lid een concrete voorzet geven. Waarom zou de bestaande lijst van het veel gebruikt vakjargon en van de afkortingen, die in dit huis bestaat, niet op de website van het parlement kunnen komen? Waarom zouden wij als parlementsleden niet actiever samenwerken met onze eigen taaladviesdienst om te zoeken naar alternatieven voor nieuwe begrippen in de wetgeving die wij willen lanceren, maar waarvoor wij taalkundig niet voldoende onderlegd zijn?

Vanuit de taaladviesdienst van dit parlement kunnen onze termen taaltechnisch bekeken worden. Onze taal, en die van alle mensen, kan er enkel door verbeteren.

De nieuwe taalraadsman van VTM zei vorig week in een interview 'de Vlaming moet beseffen dat zijn taal aan het verloederen is en dat hijzelf hiervan de oorzaak is'. Deze resolutie kan een hefboom zijn om beleidsbeslissingen in de geschreven en de gesproken vorm duidelijker te vertalen én de kwaliteit van onze levende cultuurtaal te verhogen. Niet alleen kadert deze resolutie in het Europees jaar van de Talen, waarvan de slotconferentie trouwens in België zal doorgaan, maar vooral zal de communicatie met de burger hier winnaar zijn. Zo komt politiek dichterbij de mensen. Als deze resolutie straks wordt goedgekeurd, zal onze samenleving er alleen maar beter van worden.

(Applaus)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord?
(Nee)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over

het voorstel van resolutie houden.

ACTUALITEITSDEBAT**Actualiteitsdebat over de gevolgen van de federale drugsnota voor het Vlaamse drugspreventiebeleid**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over de gevolgen van de federale drugsnota voor het Vlaamse drugspreventiebeleid.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer de voorzitter, geachte minister, collega's, de afdelingen intensieve zorgen van de ziekenhuizen in de grote agglomeraties krijgen steeds meer tieners binnen die in de problemen raakten door een overdosis cannabis. Volgens dokter Luc Corne, diensthoofd Spoedgevallen van het AZ van de VUB in Jette, gaat het om jongens en meisjes tussen de vijftien en de achttien jaar. 'Als gevolg van de berichten over het legaliseren van cannabis denken ze dat het gebruik al is toegelaten, en gaan ze experimenteren met de drug.' Dat staat vandaag op de voorpagina van Het Laatste Nieuws, nog geen twee weken na de stoere verklaringen van paars, groen en geel. U hebt het goed gehoord, en ik heb het letterlijk geciteerd. De aanhef van het artikel was een letterlijke weergave van de woorden van dokter Corne : 'Als gevolg van de berichten over het legaliseren van cannabis denken ze dat het gebruik al is toegelaten, en gaan ze experimenteren met de drug.'

Moet er nog zand zijn? Collega's, het is ongebruikelijk dat leden van de commissie Welzijn een polemische of cynische toon aanslaan in dit parlement. De mensen en de zaken die ons zijn toevertrouwd, lenen zich daar niet toe, en we zitten zo ook niet in elkaar. Het non-sérieus waarmee de Vlaamse regering en meer in het bijzonder de Vlaamse minister van Preventie de maatschappelijke problematiek van preventie en hulpverlening behandelt, laat ons evenwel geen keuze. Nochtans gaat het om een volledig Vlaamse bevoegdheid, waar Lambermont niets meer aan moest toevoegen. Mevrouw de minister, in de hele periode dat deze bevoegdheid aan u is toevertrouwd, kunnen

Merckx-Van Goeij

we enkel uw afwezigheid en abdicatie in dit debat vaststellen.

Toen ik het standpunt las van de Vlaamse regering – of was het de cannabiscoalitie – ten aanzien van de drugsproblematiek, kon ik me niet van de indruk ontdoen dat het was geschreven in een hoerstemming. Eindelijk mogen we blowen ! We mogen cannabis wel niet kopen of verkopen, minister Verwilghen liet nog even in het midden of we het spul zelf mogen kweken, en we mogen het niet roken in aanwezigheid van minderjarigen of bij de school van onze kinderen, maar goed : we mogen toch blowen. Een jointje roken is al bij al nog zo slecht niet. Er zijn gewone, leuke en spannende kanten aan, zo schrijft de Vlaamse regering in haar standpunt. Vanaf nu is de eerste doelstelling van het drugsbeleid van de Vlaamse regering – en ik citeer letterlijk – ‘de levenskwaliteit van alle gebruikers verhogen door onthaasting en verbondenheid’. Het klinkt een beetje als ‘Vrienden, zet u in de ronde en geniet van een cannabisstondje’. (*Applaus bij de CVP*)

Drugs zijn dus niet slecht, we moeten er alleen verantwoord mee leren omspringen. Neen, drugs zijn niet slecht, drugs zijn zelfs tof, en je moet al een seut zijn om drugs niet tof te vinden. Collega's, dit is althans de boodschap die deze regeringen de laatste maanden met veel overtuiging verkondigen. Op alle niveaus gaat het om coalities van liberalen, socialisten, groenen en in Vlaanderen ook de Volksunie.

Het debat gaat immers allang niet meer over de gezondheidsrisico's, en al evenmin over de vele moeilijkheden die vooral jonge en zwakkere mensen ondervinden als ze de stap zetten naar drugs. De discussie gaat evenmin over normen, over wat kan en niet kan. Integendeel, paars-groen-geel gaat uit van de notie dat alles moet kunnen. Daarbij is het verboden te verbieden. De grens van alles is de overlast voor anderen. Kortom, het eigen ik eerst. Als iemand hier niet mee akkoord gaat, dan is dat zijn probleem.

Maar goed, ik sta hier niet om grote ideologische discussies te houden over de plaats van de overheid en wat de burger terecht van deze overheid mag verwachten. Wat me veel meer bezighoudt, is de vraag hoe men in godsnaam aan degelijke preventie kan doen als men eerst verkondigt dat drugs eigenlijk niet slecht, maar tof zijn. Het doet me eigenlijk wat denken aan de discussie over het kijken luistergeld. Iedereen denkt ten onrechte dat deze belasting is afgeschaft, en dus moet er een

campagne worden opgezet om de mensen duidelijk te maken dat dit eigenlijk niet waar is.

Als deze regering ergens goed in is, dan is het in het geven van verkeerde signalen. Een van die signalen was dat cannabis eigenlijk minder schadelijk is dan alcohol of Tobback, ik bedoel tabak. (*Gelach*)

Dat was een verspreking uit mijn eigen arrondissement.

De voorzitter : Wil de heer Tobback hierop ingaan ?

De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Neen mijnheer de voorzitter, ik ga het debat niet nog meer bezwaren.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goeij : Sta me toe een stukje te citeren uit een vrije tribune van onze liberale collega, de heer Devolder, die beroepshalve weet waarover hij praat. Dit artikel verscheen deze week onder de titel ‘Wordt het cannabisdebat wel gevoerd ?’ Ik citeer : ‘Er zijn bij cannabis echter ook bijwerkingen, zoals angst en paniekgevoelens, een verhoogde hartslag die drie uur kan aanhouden, en een toename van de bloeddruk in zittende en een afname in staande houding. De effecten zullen zich niet zelden ook nadrukkelijk manifesteren bij psychisch verzwakte personen. Bij ervaren cannabisconsumenten blijken ook gevolgen op het cardiovasculaire stelsel alsmede op het ademhalingsstelsel – astmacrisissen – niet uit te blijven en vermindert ook het weerstandsvermogen tegen infecties. In vakliteratuur werd ook al bij herhaling gewezen op de stijging van het aantal gevallen van acute leukemie bij kinderen waarvan de moeders cannabis rookten. Veelvuldig cannabisgebruik leidt op lange termijn overigens niet alleen tot blijvende gedragsstoornissen, zoals geheugenverlies, verminderd reactievermogen, gebrek aan coördinatie, maar ook tot de aantasting van iedere motivatie. Het sociale, scolaire en familiale gebeuren wordt met een steeds grotere onverschilligheid benaderd en bejegend.’

Dit citaat zou ik nog kunnen aanvullen met talloze getuigenissen van cannabisgebruikers en ex-cannabisgebruikers, maar ik denk dat het ondertussen wel duidelijk is hoezeer drugs bijdragen tot wat de Vlaamse regering noemt ‘de kwaliteit van het leven, de onthaasting, de verbondenheid’.

Mevrouw de minister, hebt u al eens becijferd hoeveel het u zal kosten om de promotiecampagne om

Merckx-Van Goey

te buigen in een echte preventie ? Ik denk van niet. Eigenlijk vindt u drugspreventie niet belangrijk. Het gebruik van drugs hoeft volgens u niet eens ontraden te worden. Het woord 'ontrading' is trouwens nergens te vinden in het standpunt van de Vlaamse regering, en eigenlijk verbaast ons dat ook niet.

Mevrouw de minister, al twee jaar vragen we meer middelen voor drugspreventie. Al die tijd houdt u zich van den domme en weigert u een ernstig antwoord te geven. De VAD schreeuwt al twee jaar dat ze niet meer kan voldoen aan de vraag voor preventie. U laat ze echter liever in de onzekerheid door te zeggen dat er nog een evaluatie van het convenant moet komen. In Petto, een jeugdendienst die intensief bezig was met drugsontrading, is zijn subsidie zelfs verloren voor het project inzake jeugdadviseurs. Drugspreventie is intussen ook verdwenen uit de doelstellingen van de CLB's. Oorspronkelijk stond dat er wel in, maar het is eruit geschrapt.

Mevrouw de minister, wie kan nog ernstig geloven dat u bekommerd bent om drugspreventie ? Spuitenruil kan wel, maar uw preventiebeleid is er een van veel blablabla en weinig doen. (*Gelach*)

U zult nu natuurlijk zeggen dat u hebt gewacht op de beslissingen van de federale regering en dat die nu over de brug komt met 500 miljoen frank voor preventie en hulpverlening. Als we de mensen uit de sector mogen geloven, is dit echter veel te weinig. De Vlaamse regering zou er minstens 150 miljoen frank aan moeten toevoegen. Bovendien komt dat geld veel te laat.

Federaal minister Verwilghen zei in de Kamer dat de depenalisering nog ongeveer een half jaar op zich zal laten wachten. Het zal dus duren tot de zomer van 2001. Mensen uit de preventie- en hulpverleningssector zeiden me dat, eenmaal die financiering er is, ze zeker nog een half jaar nodig hebben om te komen tot de essentiële uitbouw van een preventienetwerk en een aangepaste hulpverlening voor minderjarigen. Aangezien die 500 miljoen frank pas voor 2002 begroot kan worden, zal de preventie pas echt kunnen werken vanaf de zomer van dat jaar.

Daaruit volgt de volgende vraag. Zal de federale regering wachten met de depenalisering van cannabis tot de preventie en hulpverlening voor minderjarigen er klaar voor is in de zomer van 2002, of zullen we nog een volledig jaar ingaan van vrijheid

en blijheid zonder uitgebouwde preventie en hulpverlening ?

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mevrouw Merckx, ik volg u in uw warm pleidooi voor preventie. Moet ik echter uit uw pleidooi begrijpen dat u gevangenisstraffen, vervolgingen en strafrechtelijke procedures tegen drugsgebruikers een alternatief vindt voor die preventie ? (*Protest bij de CVP*)

De heer Eric Van Rompuy : Dat heeft mevrouw Merckx niet gezegd.

De heer Bruno Tobback : Volgens mij bent u dat nu toch aan het zeggen. U vraagt of er nog aan vervolging zal worden gedaan zolang er geen geld is voor preventie. Ik ben het met u eens dat er meer preventie moet zijn. Ik ben het er echter niet mee eens dat daaruit volgt dat men bijvoorbeeld jongeren met andere problemen moet gaan vervolgen omdat ze ook drugs gebruiken. (*Rumoer bij de CVP*)

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik zal daar zo meteen nog iets over zeggen. Ik ga verder met mijn betoog. Ik had het over de federale regering. Als de regering consequent is met haar nota, dan zal ze de depenalisering inderdaad anderhalf jaar moeten uitstellen.

De CVP wil niet zwart-wit denken. Het drugsprobleem is complex. Er is meer dan de vraag naar illegale drugs, en meer dan de vraag naar cannabis. Ook wij vinden dat cannabisgebruikers niet in de gevangenis thuishoren. De federale drugsnota bouwt verder op een aantal initiatieven die ook wij in de vorige regeerperiode hebben gesteund of genomen.

Dat het drugsbeleid moet vertrekken van de bekommernis om de volksgezondheid, is voor ons evident. Het is niet omdat we een pleidooi houden voor een consequente preventie, dat we in de hoek van de repressie geduwd moeten worden. Het gaat om het in gebreke blijven van de Vlaamse minister die verantwoordelijk is voor preventie.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mevrouw Merckx, ik volg u in uw pleidooi voor preventie, maar waarom pleit u daar nu zo nadrukkelijk voor ? Betekent dit dat de vorige Vlaamse regering niets aan preventie heeft gedaan ? (*Rumoer en opmerkingen bij de CVP*)

Stassen

U vraagt een hele reeks nieuwe initiatieven. Dan vraag ik me af wat de vorige Vlaamse regering inzake preventie heeft gedaan.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Inderdaad, mijnheer Stassen, voor ons is preventie een belangrijke zaak. Daarom blijven we er ook op terugkomen. Ondertussen hebben we naar aanleiding van de begroting voor 2000, de beleidsnota van de minister en de begroting voor 2001, de minister gevraagd naar de plaats die zij aan preventie toekent, en naar de middelen die ze er voor ter beschikking heeft. We wisten immers dat het debat op federaal vlak op gang kwam.

Ik wil de discussie die we in de commissie hebben gevoerd, niet overdoen, maar elke vraag naar een verhoging van de middelen voor preventie werd boudweg afgewezen met het argument dat de VAD het goed doet en niet meer middelen vraagt. Uit de gedachtewisseling met de VAD in de commissie is nochtans het tegengestelde gebleken.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mevrouw Merckx, u houdt een warm pleidooi voor meer middelen voor preventie, maar u zult zich ongetwijfeld herinneren dat onze fractie een amendement bij de begroting voor 2001 heeft ingediend om de middelen voor preventie drastisch te verhogen. Waarom heeft uw fractie dat amendement dan niet gesteund ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : We hebben daar zelf een onderbouwd amendement voor ingediend.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw Merckx, u hebt groot gelijk, maar vergeet u er niet bij te zeggen dat uw partij tijdens de vorige regeerperiode richtlijnen verstrekke aan de parketten om de laagste prioriteit te geven aan de vervolging van het drugsgebruik ? Hangt uw standpunt inzake drugsgebruik niet af van het feit of u al dan niet in de regering zit ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : We blijven op hetzelfde standpunt. Drugsgebruik bleef destijds in de strafwet en de opdracht was nog steeds van elke klacht of aanmelding een proces-verbaal op te maken, en op elke vaststelling een gepaste reactie te geven. Bij overlast kon het om een repressieve

aanpak gaan. Als er geen sprake was van overlast, kon er nog worden doorverwezen naar de hulpverlening, of kon er een waarschuwing worden gegeven. Dat alles ontbreekt nu totaal.

U verwijst naar onze aandacht voor preventie. We hebben in dit parlement de minister op haar verantwoordelijkheid gewezen, precies om te vermijden dat het zou verworden tot een discussie over grammen of over de vraag of drugs al dan niet in de strafwet moesten blijven. We hebben de minister gevraagd om samen met de Vlaamse regering het voortouw te nemen, een beleid uit te werken, en dat voor te leggen in het overleg met de federale minister. Op die manier zouden de kansen van preventie gevrijwaard kunnen worden.

Wat de inbreng op het Vlaams niveau betreft, is het standpunt van de Vlaamse regering totaal ongehoorzaam. We willen niet meewerken aan het creëren van een sfeer die is gebaseerd op de idee dat drugs leuk en spannend zijn. Sommige mensen vergelijken de houding van de CVP met de seuten van pater Versteyleen of met de conservatieve hoek van Louis Tobback, naar wie ik nu terecht verwijs. De CVP wil, samen met de bezorgde ouders, de hulpverleners, de leerkrachten, de ex-cannabisgebruikers en de gebruikers die ermee willen stoppen, met plezier in die hoek gaan staan.

De CVP wil niet enkel denken aan de groep van sterke mensen die weten hoe ze verantwoord met cannabis moeten omgaan. De CVP denkt in de eerste plaats aan de mensen die, omwille van hun leeftijd of omwille van andere factoren, minder sterk zijn. Het promotiebeleid van deze cannabisregering geeft deze mensen een verkeerd signaal.

Net als in de ontradingscampagne van de vorige regering en net als de jongeren in een recente actie hebben gedaan, zegt de CVP, samen met de overgrote meerderheid van de bevolking, nog steeds tegen minister Aelvoet en minister Vogels : 'Drugs, neen bedankt'. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mevrouw Merckx, ik merk dat uw verblijf op de oppositiebanken u goed heeft gedaan. Het is lang geleden dat u nog eens zo helder en scherp bent geweest. Tijdens de vorige legislatuur was u alleszins niet zo helder op het ogenblik dat wij het drugsbeleid van toenmalig minister Demeester op de korrel namen. (*Opmerkingen bij de CVP*)

Ceysens

Mevrouw Merckx, u hebt zich bijwijlen bijzonder hypocriet gedragen en ik zal hier in de loop van mijn betoog even de nadruk op leggen. (*Opmerkingen bij de CVP*)

Ik zou namens mijn fractie de aandacht op drie punten willen vestigen. (*Opmerkingen bij de CVP en het VB*)

Er zijn vandaag inderdaad niet veel leden van mijn fractie aanwezig. Aangezien we dit thema al herhaaldelijk hebben besproken, kan ik toch stellen dat ik hier namens mijn fractie drie punten naar voren wil brengen. Deze drie punten zijn de presentatie van de federale drugsnota op 19 januari 2001, de gevolgen van die nota voor het Vlaams drugsbeleid en de toekomst van het Vlaams drugsbeleid.

Wat de federale drugsnota betreft, wil ik allereerst op het grote verschil tussen de perceptie en de realiteit wijzen. Veel mensen hebben de boodschap gekregen dat chocoladesigaretten niet kunnen, maar cannabis wel. Dit is een bijzonder ongelukkige perceptie. Bovendien denken heel wat men mensen blijkbaar dat chocoladesigaretten voor kinderen uit de handel worden genomen, terwijl cannabis voor minderjarigen zal kunnen. Vorige week is in de Kamer van Volksvertegenwoordigers duidelijk gesteld dat voor minderjarigen niets verandert. Ik ben blij dat ik vandaag de kans krijg om dit ook hier even te verduidelijken. Er komt geen depenalisering. Er wordt niets uit de strafwet gehaald. Voor minderjarigen verandert sowieso niets.

Mevrouw Merckx heeft daarnet zelf al gezegd dat de mogelijkheid van cannabisgebruik voor minderjarigen wel in de berichtgeving, maar niet in de federale drugsnota te lezen staat. Wat de perceptie van de drugsnota betreft, is de communicatie zeer ongelukkig verlopen.

De realiteit van de federale drugsnota is een heel ander verhaal.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mevrouw Ceysens durft zomaar zeggen dat de toestand voor minderjarigen niet verandert. Minister Aelvoet heeft blijkbaar andere opvattingen over minder- en meerderjarigheid. In De Zevende Dag heeft ze zeer uitdrukkelijk verklaard dat drugsgebruik is toegelaten vanaf zestien jaar. Haar woordvoerder heeft achteraf die

stelling in de pers herhaald, en eraan toegevoegd dat het vanaf elf, twaalf en dertien jaar... (*Rumoer*)

... maar dat het vanaf zestien moet kunnen.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Laat er geen twijfel over bestaan. De VLD-fractie in de kamer is daarover erg duidelijk : drugsgebruik is verboden voor minderjarigen. De VLD zal niet toestaan dat dit verandert. Verder wordt drugsgebruik voor meerderjarigen niet uit de strafwet gelicht. Dat kan niet, al is het maar wegens sommige bepalingen in internationale verdragen.

Mijn fractie en ikzelf zijn van mening dat de communicatie over de drugsnota bijzonder ongelukkig is geweest. Gelukkig kunnen we dat in parlementaire debatten rechtzetten. Dat is vorige week in de Kamer gebeurd, tijdens een actualiteitsdebat ; hier gebeurt dat opnieuw. We verwerpen elke mystificatie.

Laten we het nu eens over de nota zelf hebben. De nota is een ernstig werkstuk van zeventig bladzijden. Iedereen zal dat moeten erkennen. De nota bouwt verder op het werk van de parlementaire werkgroep die tijdens de vorige zittingsperiode heeft vergaderd. De CVP heeft daaraan meegewerkt. Ook de tekst van de professoren De Ruyver van Gent en Casselman van Leuven was een basis voor de uitwerking van de nota. Ik daag iedereen uit om de hiaten in de drugsnota aan te wijzen.

De doelstellingen van de nota worden ongetwijfeld door alle fracties, met inbegrip van de CVP, gedeeld. Dat is wellicht niet het geval voor het Vlaams Blok, maar dat stoort ons niet. Wat is de centrale doelstelling ? Men wil het beleid ombuigen van een criminaliteits- en veiligheidsaanpak naar een gezondheids- en welzijnsaanpak. In het verleden is dat nog al gebeurd. In de negentiende eeuw beschouwde men armoede als een probleem van veiligheid en criminaliteit. Op een bepaald ogenblik is men daarvan afgestapt, en werd armoede een voorwerp van het sociaal beleid ; van het gezondheids- en welzijnsbeleid. Dat was een goede evolutie. Ik ben ervan overtuigd dat men in de toekomst de omslag in het drugsbeleid van vandaag zal bejubelen. (*Applaus bij de meerderheid*)

We willen de gebruikers duidelijk maken dat we van een repressieve aanpak willen overstappen naar een hulpverleningsaanpak.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw Ceysens wil het probleem vanuit de invalshoek van het gezondheidsbeleid aanpakken. Is het dan niet aangewezen dat pas te doen op het ogenblik dat een preventienetwerk is uitgebouwd ? Is het niet prematuur om dat nu al te doen, terwijl men dat netwerk nog aan het uitbouwen is ?

Mevrouw Patricia Ceysens : Dat is een verwijt aan het adres van de vorige regering dat kan tellen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Neen. Men houdt dan minstens...

Mevrouw Patricia Ceysens : ... de adem in, tot men stikt ? Wilt u dat ?

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : De huidige regeringen hebben al twee jaar de tijd gehad om dat netwerk uit te bouwen. Tot op heden is er dienaangaande nooit enig bijkomend initiatief genomen. We wachten daar nog steeds op.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mevrouw Merckx, de convenant ligt vast. Deze convenant, de Demeester-convenant, werd afgesloten in 1999 en loopt tot eind 2001. Bij het afsluiten van de nieuwe convenant zullen we zeker toezien op de opname van een aantal elementen die u er niet in heeft gestoken. (*Applaus bij de meerderheid*)

Sta me toe het ook even te hebben over de gevolgen en het belang van de federale drugsnota. De gevolgen situeren zich op twee vlakken, namelijk preventie en hulpverlening.

Wat de preventie betreft, is het een echte verademing in de federale drugsnota te vernemen hoe belangrijk preventie wel wordt ingeschat. Daarbij wordt bovendien een mooie uitsplitsing gemaakt naar de gemeenschappen en wordt aandacht besteed aan de te sluiten samenwerkingsakkoorden. Er is in het verleden veel kritiek geuit – onder meer door mevrouw Demeester – op de versnippering en het gebrek aan samenwerking met het federale niveau. Nu liggen eindelijk die samenwerkingsplannen op tafel, met respect voor wat de gemeenschappen doen. Ik vind het dan ook hypocriet dat u net nu dat spreekwoordelijk zand graag gul wilt rondstrooien.

Dan kom ik nu tot de centen die nodig zullen zijn. In dit verband verwijs ik naar de veiligheids- en samenlevingscontracten, weliswaar geen nieuwe materie. Die dateren reeds van de diverse regeringen-Dehaene en daarin worden de paden van de ge-

meenschappen wel degelijk betreden. Er zullen zich in dat verband in de toekomst wel enige verschuivingen voordoen, denk maar aan de reeds vermelde verschuiving van de criminaliteitsaanpak naar volksgezondheid en, in een later stadium, naar de gemeenschappen.

Wat de nieuwe middelen betreft, voorziet de nota in het vrijmaken van 500 miljoen frank. Aanvankelijk was er enige verwarring over het gebruik van die middelen. Ondertussen werd ons door de premier bevestigd dat deze op het vlak van preventie worden bestemd voor het verstrekken van informatie over de federale beleidsnota, wat dus als dusdanig geen gemeenschapsbevoegdheid is. Ik zie daarin een bijzonder sterk uitgestoken hand vanwege het federale niveau waarmee we worden opgeroepen om eindelijk de dingen te doen waarover u in al de vorige jaren gezegd hebt dat deze dienden te gebeuren, maar waar u niet in geslaagd bent. Ik heb het over het samenwerken van de gemeenschappen met het federale niveau om de strijd tegen de drugs aan te vatten.

Ook inzake de hulpverlening tekent de federale nota op een verhelderende manier uit wat vandaag zoal bestaat en hoe een en ander in de toekomst kan worden verbeterd. Ik zal het daarbij enkel hebben over onze bevoegdheden in de hulpverlening. Deze zijn uiteraard in grote mate geconcentreerd op de hulpverlening aan minderjarigen. Of het nu om een toegelaten dan wel om een verboden middel gaat, het zal worden gebruikt, ook door minderjarigen. Het is dus niet omdat ook wij het als een verboden middel voor minderjarigen blijven beschouwen, dat het niet zal worden gebruikt. Er moet dus worden voorzien in de nodige hulpverlening.

Er is dienaangaande een belangrijke taak weggelegd voor de comités en voor een aantal andere organisaties. Ik was heel verheugd met het in de federale nota geopperde voorstel om zelfs RIZIV-conventies open te stellen voor de ouderwerkingen rond jongeren met een drugsprobleem. Zo kan ook een hulpverlening op touw worden gezet voor deze ouders die met bijzonder zware drama's worden geconfronteerd.

Tot slot wens ik het nog even te hebben over het Vlaams beleid. Dit beleid lag reeds vast toen deze regering aantrad, vandaar mijn ongenoegen over de hypocrisie van mevrouw Merckx. Het lag nog niet zo lang vast, want het loopt pas sinds 1999. Het eindigt in december 2001, wat dus betekent dat we daar nog een jaar aan gebonden zijn. Als men in

Ceysens

die zin zijn woord heeft gegeven aan de VAD, dan moet dat woord nageleefd worden. Op dat punt zitten we dus vast.

Onlangs kwam de VAD in de commissie voor Welzijn aan bod. Uw fractie was toch bijzonder opgetogen over de aanpak van de VAD? Ik hoorde heel weinig kritiek. Naast die conventant heeft het Vlaams beleid het over preventie en hulpverlening. Dat is ook het standpunt van de regering.

De voorzitter : Mevrouw van Kessel heeft het woord.

Mevrouw Ingrid van Kessel : We hebben in de commissie voor Welzijn inderdaad gesproken over de werkzaamheden van de VAD. Met de beperkte middelen die ze heeft, levert de VAD goed werk.

Het verschil met de vorige legislatuur is dat we nu meer dan ooit het signaal krijgen dat cannabis kan, dat het niet zoveel kwaad kan. Als men een ontradingsoodspraak wil, onze invalshoek, dan moeten er meer middelen worden vrijgemaakt. De middelen voor de VAD zijn, rekening houdend met het signaal van de regering, te beperkt. Als we op federaal niveau de Nederlandse weg volgen, dan moeten we dit ook op Vlaams niveau doen. Bij onze noorderburen wordt twintig keer meer middelen besteed aan preventie. We volgen in grote mate de Nederlandse weg want we spreken over gedoogbeleid. Drugsgebruik wordt dan niet meer geregistreerd via PV. Dit is ei zo na een legalisatie van drugs. (*Rumoer*)

Mevrouw Patricia Ceysens : Dit is een discussie die op federaal niveau gevoerd wordt. Neem van mij aan dat we het Nederlandse pad nog niet zijn ingeslagen. Ik heb het over het standpunt van de Vlaamse regering over het uitbrengen van de federale drugsnota. Dat standpunt zullen we moeten aanscherpen. Ik vind dat te vrijblijvend en te licht. In de tijd die ons rest tot de onderhandeling over een volgend conventant, zullen we daar zeker werk van maken. Als u de federale nota leest, dan zult u zien dat die doorspekt is met een ontradingstrategie. Daar willen we zelf ook echt voor kiezen.

De heer Eric Van Rompuy : De krant citeert uw collega in de Kamer, Mevrouw Moerman. 'We houden cannabis cosmetisch strafbaar, maar vervolgen niet meer. We sluiten de ogen voor de distributie.' Ik ben daar absoluut niet gelukkig mee. De titel van het artikel was : 'Meerderheidsfracties onge-

meen scherp over drugsbeleid van de regering'. De toon die u hier aanslaat, is een totaal andere toon.

Mevrouw Patricia Ceysens : Als u de rede van mevrouw Moerman helemaal leest, dan zult u zien dat ze inderdaad gezegd heeft dat de federale drugsnota een belangrijk werkstuk is en dat het een eerste belangrijke nota is, die eindelijk de dingen noemt zoals ze zijn. Ze brengt een aantal dingen samen en maakt een inventaris van wat er bestaat. Ze wil werk maken van een cel drugsbeleid en van een betere kennis van de stoffen. Ik ben blij dat mevrouw van Kessel het met mij eens is : het zijn exact de punten die in uw voorstel van resolutie, dat morgen gestemd wordt, aangehaald worden. Mevrouw Moerman heeft duidelijk willen maken dat we niet zullen toelaten dat het uit het strafrecht wordt gehaald. Ze heeft ook duidelijk willen maken dat er voor de minderjarigen absoluut niets verandert. Dat is degelijk uitgeklaard in het debat van vorige week. U moet de hele toespraak van mevrouw Moerman lezen.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb ze hier.

Mevrouw Patricia Ceysens : U hebt ze niet, u hebt een krantenartikel. Ik heb de hele toespraak van mevrouw Moerman. Maar ik zal ze niet citeren, want we zijn niet in de federale kamer.

De heer Eric Van Rompuy : Mevrouw Moerman dringt heel sterk aan op rechtszekerheid voor minderjarigen.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer Van Rompuy, die rechtszekerheid vormde een probleem in de communicatie over de drugsnota, maar vorige week is alles hierover uitgeklaard. Het is nu voor iedereen duidelijk dat voor minderjarigen niets verandert. Ik heb dit trouwens reeds benadrukt in het begin van mijn toespraak. U bent bijzonder hardleers vandaag. In de commissie sprak u andere taal. (*Rumoer*)

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goye : Mevrouw Ceysens, u had het over het standpunt van de Vlaamse regering. U maakt zich er makkelijk vanaf door te stellen dat een bijsturing nodig is. De regering heeft een jaar de tijd gehad om een standpunt in te nemen. Minister Vogels heeft ons in februari 2000 reeds verteld dat ze op de koffie ging bij minister Aelvoet en praatte over de Vlaamse inbreng inzake drugspreventie en hulpverlening.

Merckx-Van Goey

U steunt het standpunt van de Vlaamse regering, waar immers VLD-ministers deel van uitmaken. Minister Vogels heeft bovendien naar aanleiding van een andere vraag triomfantelijk verklaard dat dit standpunt wordt gedragen door drie ministers : zichzelf, minister Anciaux en minister Vanderpoorten. Het standpunt is schabouwend ! Het woord 'ontraden' waarmee u zo pronkt, komt er helemaal niet in voor !

Mevrouw Patricia Ceysens : Het staat er niet in omdat het ook niet in het convenant staat.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ons beleid blijft toch niet beperkt tot het convenant met de VAD ! De Vlaamse overheid draagt de algemene verantwoordelijkheid voor preventie en hulpverlening. Het is goed dat het werk dat reeds wordt verricht, wordt ondersteund via bijkomende financiële middelen. De onderaanneming aan de VAD pleit de regering echter niet vrij om niets meer te doen op het vlak van preventie en nog minder om de termen 'ontraden' en 'zinvolle preventie' uit het regeringsstandpunt weg te laten ! (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw Merckx, er is geen verschil tussen 'aanmoedigen tot niet-gebruik' en 'ontraden'. Ik weet dat de gemoederen fel kunnen opblazen in dit debat, maar ik wil u vragen om het standpunt van de regering correct weer te geven. Als u het hebt over het beleid van de bevoegde minister, hebt u het steeds over geloofwaardigheid. Ik vraag u omwille van de geloofwaardigheid, om de correcte formulering te gebruiken. (*Applaus bij de meerderheid*)

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Ik citeer uit het standpunt van de Vlaamse regering : 'De doelstellingen van een globaal drugbeleid zijn : de levenskwaliteit van alle burgers verhogen – onthaasting, verbondenheid ; iedereen – jong én oud – gaat individueel en maatschappelijk verantwoord om met alcohol en andere drugs – preventie ; hulp bieden bij problemen als gevolg van gebruik/misbruik – hulpverlening ; een duidelijk wetgevend kader creëren waarin grenzen worden vastgelegd en controle op uitvoering wordt voorzien.'

De Vlaamse regering heeft het dus over iedereen, over jong en oud. Over minderjarigen wordt niets gezegd. Nochtans hebben wij de bijzondere taak

om iets te doen voor de minderjarigen. Voor hen moeten we een coherent en krachtig preventiebeleid en een hulpverleningsbeleid ontwikkelen.

De nota is bovendien overgepend ! Het is een afschrift van de goede nota 'Minderjarigen en drugsbeleid' van de VAD, die blijkbaar ter attentie van de regering werd opgemaakt. De regering is er wel in geslaagd om de onbenullige stukken over te schrijven, maar heeft de krachtige stukken niet overgenomen. Enige bekommernis voor de jongeren en de zwakkeren blijkt daaruit niet. (*Applaus bij de CVP*)

Mevrouw Patricia Ceysens : U creëert geweld verwarring. U spreekt eerst over de Vlaamse regering en daarna springt u naar de koffiekranjes tussen de ministers Vogels en Aelvoet.

Uit de federale drugsnota blijkt dat er overleg is geweest met de Vlaamse Gemeenschap. Men heeft een aantal dingen doorgepraat en belangrijke gegevens verzameld uit de gemeenschappen. Ik neem aan dat men binnen de interministeriële conferenties werk aan het maken is van de netwerken waar u het steeds over hebt.

Verder is er het standpunt van de Vlaamse regering dat niet-gebruik aanmoedigt. Dat is nogal moeilijk omschreven, ik heb het liever over ontraden. Het betekent in feite hetzelfde, maar ook op federaal niveau wordt van ontraden gesproken. Ik pleit er dan ook voor om die term consequent te gebruiken.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens, wilt u uw betoog beëindigen ?

Mevrouw Patricia Ceysens : Het wordt tijd om het even over preventie te hebben. U zegt nu plots dat de VAD niet alles betekent. De vorige regering heeft er nochtans een convenant mee afgesloten.

Ik zie drie belangrijke zaken die op vlak van preventie moeten gebeuren. Ten eerste moet er werk worden gemaakt van voorlichting en opvoedingsvaardigheden. Ik denk daarbij aan ouders en scholen. In de scholen leven heel wat vragen over de federale drugsnota en daarover moet met de jongeren worden gepraat. In de federale drugsnota krijgt de Vlaamse Gemeenschap een pluim op de hoed voor de programma's voor scholen. Ik geef toe dat dit het resultaat is van het vroegere beleid.

Ook op het vlak van gezondheid is voorlichting erg belangrijk. We horen heel vaak de boodschap dat cannabis onschuldig is, maar dat is het niet. De

Ceysens

VAD heeft onlangs een rapport voorgesteld van dokter Ansoms waar de stepping-stonetheorie wordt afgezworen. Er wordt echter wel gewezen op de belangrijke neveneffecten voor de gezondheid.

Ook de ministers van Cultuur en Sport moeten een belangrijke bijdrage leveren. Ik las onlangs dat preventie voor minderjarigen er moet op neerkomen dat ze bouwstenen krijgen die hen moet helpen hun identiteit te zoeken. Op die manier kunnen ze de beneveling van de drugs achter zich laten. Ik denk daarbij aan doorgedreven sportieve grensverleggende activiteiten en creativiteit. Iemand zei dat hoe jonger de gebruiker is, hoe groter de kans is dat de drug hem gebruikt. Dat is correct.

Ik wil eindigen met een zin die het hele beleid van mijn partij samenvat : laten we mild zijn voor de gebruiker, maar hard voor de drug. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik ben bijzonder verheugd dat de verschillende verzoeken tot interpellatie hebben geleid tot een actualiteitsdebat over een thema dat veel Vlamingen beroert.

In dit land voert men reeds jaren een beleid dat aan drugsgebruik de laagste vervolgingsprioriteit geeft. Collega's van de CVP, vandaag verbaas ik mij enorm over uw hypocrisie. U bent verontwaardigd en u wilt zich vandaag maagdelijk voordoen. Het zijn echter uw ministers die jaren geleden aan de parketten het gedoogbeleid hebben gedicteerd. Deze regering zet gewoon de feitelijke legalisering verder die de heer Van Parys heeft ingevoerd. U bent dus schijnheilig. (*Rumoer bij de CVP/applaus bij het VB*)

Vandaag is er een federaal akkoord met belangrijke gevolgen voor de gemeenschappen. Het akkoord kan in de praktijk echter alleen maar worden gerealiseerd als de Vlaamse Gemeenschap haar volle medewerking geeft. Verantwoord en niet-problematisch drugsgebruik moet kunnen. Dat is het resultaat van de absolute permissiviteit die een bepaalde minderheidsgroep in Vlaanderen verkondigt. Vandaag wordt ze hierin gesteund door paars-groen.

De drugsmaffia heeft vandaag een slag thuisgehaald. U mag mij niet kwalijk nemen dat ik naar de nota verwijs. Daarin kan ik immers lezen wie in ons

land verantwoordelijk is voor de drugshandel. Het zijn Latijns-Amerikaanse groepen, Turkse groepen, Marokkaanse criminele organisaties en Nigeriaanse organisaties. Zij zullen onze regeringen dankbaar zijn.

De boodschap die uit de nota naar voren komt is ondubbelzinnig en duidelijk : vanaf nu mag men vrij cannabis gebruiken. Ik stel me hier ernstige vragen bij, en ik kan u verzekeren dat samen met mij de overgrote meerderheid van de Vlamingen hetzelfde doet.

Op het ogenblik dat men in progressieve landen, zoals Nederland, het drugsbeleid verstrengt en het gedoogbeleid terugschroeft omwille van het explosiverend drugstoerisme, omwille van het steeds toenemend aantal drugsgebruikers en omwille van de drugsgelateerde criminaliteit, creëert men bij ons een nieuw probleem voor de toekomst. Hebben we nog niet voldoende problemen ?

In het World Drug Report van de VN lezen we dat er in ons land de voorbije jaren een sterke toename van het drugsgebruik was en dat die hoger lag dan het Europees gemiddelde. Binnen Europa staan we op de vijfde plaats voor cannabisgebruik. In datzelfde rapport vreest men bovendien dat het aantal cannabisgebruikers zal toenemen onder het nieuwe beleid. Volgens de woordvoerder van de VN leidt het gedogen en depenaliseren van bezit tot een grotere vraag.

Onze regeringen hebben echter prioriteiten zoals de Lambermontakkoorden, het bestrijden van een bepaalde politieke tegenstander en zoveel mogelijk asielzoekers Belg maken. Dat zijn allemaal zaken die de ouders in Vlaanderen niet interesseren. Zeker de ouders die hun kind hebben verloren aan een overdosis drugs hebben daar geen boodschap aan. Wat hen wel interesseert is een goede, coherente en consequente aanpak van de drugsproblematiek. Ze willen dat er in Vlaanderen een beleid komt dat kinderen zo goed mogelijk beschermt tegen drugs en tegen alle problemen die daarmee verbonden zijn.

Mevrouw de minister, collega's, ik maak me geen illusies. Van een echt drugsvrij Vlaanderen kunnen we alleen maar dromen. In de praktijk is het echter niet haalbaar en dat beseft ik maar al te goed. Politici hebben wel de absolute plicht hier aan te werken.

In de nota lees ik dat voorkomen beter is dan genezen. Vervolgens wordt er een pleidooi gehouden voor een doorgedreven preventie. Preventie moet

Dillen

de hoogste prioriteit krijgen, gevolgd door hulpverlening en dan pas eventuele repressie.

Een zaak is duidelijk. De federale regering beperkt haar drugsbeleid niet tot de eigen bevoegdheden, maar eigent zich in deze kwestie ook Vlaamse bevoegdheden toe. In elk hoofdstuk van de nota staan immers opdrachten voor de gemeenschappen. Er moet telkens weer mee worden onderhandeld en ze moeten telkens mee betalen. Dit alles zal steeds onder de controle van een federale minister gebeuren.

Minister Aelvoet poogt haar laksheid te verbergen achter vele pagina's over preventie en preventieve maatregelen. Men heeft het over structurele preventie, persoonsgerichte preventie, primaire, secundaire en tertiaire preventie. Mevrouw de minister, Vlaanderen is bevoegd voor preventie. Vlaanderen moet hiervoor de uitsluitende verantwoordelijkheid dragen. Dit wil zeggen dat we een volledig, duidelijk en geïntegreerd preventiebeleid moeten uitwerken, zonder betutteling van wie dan ook. De bemoeienissen van de federale overheid zijn onaanvaardbaar. Erger nog, eigenlijk vormen ze een terechtwijzing. Men wil hiermee zeggen dat Vlaanderen de eigen verantwoordelijkheden niet voldoende of onbehoorlijk opneemt.

We mogen niet dulden dat minister Aelvoet zich als een federale schoonmoeder komt mengen en ons behandelt als onbekwame, onvolwassen en onbevoegde mensen. Het gaat niet op een dergelijke houding te vergoelijken door te stellen dat projecten die de deelregeringen aanbelangen, stuk voor stuk het voorwerp zullen uitmaken van concrete onderhandelingen. Dat ontbrak er nog maar aan. Het is belangrijk dat onze autonomie volledig wordt gerespecteerd.

Ik stel me ernstige vragen over hoe de broodnodige preventie in de toekomst zal gebeuren. Komt er een tweesporenbeleid waarbij de federale en de Vlaamse regering ieder een eigen invulling aan het probleem zullen geven? Hoe zal men een duidelijke en krachtige preventie waarborgen? Mevrouw de minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord.

Als één zaak bij het lezen van de nota duidelijk wordt, is het de financiële kant. Nergens vinden we iets concreets terug over de kostprijs van de nieuwe koers voor de Vlaamse Gemeenschap. Geen woord, geen letter. We lezen dat er een provisie van 500 miljoen frank wordt aangelegd voor de financiering van de samenlevings- en preventiecon-

tracten. Wie voor de financiering zal zorgen, is onduidelijk. Men zal een cel voor drugsbeleid oprichten, waarin Vlaanderen moet participeren en meebetalen. In de nota staat echter niet hoe dit moet gebeuren.

In het onderdeel drugs van het globaal plan van de minister van Binnenlandse Zaken wordt niet in een budget voorzien. De budgettaire consequenties zullen worden onderhandeld met de gemeenschappen. Er komt een Belgisch Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugverslaving, kostprijs ongeveer 30 miljoen frank, waarbij Vlaanderen eens te meer geld zal moeten vrijmaken.

Een zaak is wel duidelijk: Vlaanderen zal mee de rekening moeten betalen. De wijze waarop en met welk budget, vinden we echter niet terug in de nota.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw Dillen, de laatste vijf minuten van uw toespraak verrassen me. U zegt eerst waarvan de Vlaamse ouders wakker liggen, namelijk hoe voorkomen dat de kinderen drugs gebruiken en zorgen dat drugs worden teruggedrongen. Daarna hebt u het enkel over wie zorgt voor de coördinatie, hoe de afspraken worden gemaakt, wat Vlaamse dan wel federale bevoegdheid is. Liggen de ouders van kinderen die drugs gebruiken daar wel van wakker?

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer Sannen, dat is de discussie niet. In de algemene inleiding had ik het over datgene waar heel Vlaanderen van wakker ligt. Wees daar maar van overtuigd. Ik mag toch ook concrete vragen stellen over de gevolgen van het federaal akkoord voor de Vlaamse Gemeenschap. Dat is trouwens het thema van het debat.

Mevrouw de minister, ik ben benieuwd naar uw antwoord op de vraag of de financiering moet gebeuren via de budgetten die nu zijn vrijgemaakt voor de preventie of dat er nieuwe middelen worden ingeschreven.

De nota vertrekt van een verkeerde premisse. Vandaag wordt voorgehouden dat cannabis onschadelijk zou zijn, dat het niet erger is dan tabak of alcohol, dat drugs op een verantwoorde wijze kunnen worden gebruikt, enzovoort. Minister Aelvoet heeft in het kamerdebat gesteld dat 'het volksmisleiding zou zijn als we de illusie zouden in stand houden van een kunstmatig onderscheid tussen alcohol en tabak aan de ene kant en cannabis, cocaïne

Dillen

ne, heroïne en XTC aan de andere kant'. Mevrouw de minister, dit is geen illusie en geen volksmisleiding. Er bestaat wel degelijk een verschil wat betreft de risico's.

Uit medische studies blijkt duidelijk dat het actieve bestanddeel van cannabis, THC, kankerverwekkender is dan nicotine. Eén joint bevat minstens vijfmaal meer schadelijke stoffen dan een gewone sigaret. Regelmatig gebruik van cannabis leidt tot concentratiestoornissen, slaperigheid, depressie, schade aan het zenuwstelsel en vermindering van de potentie bij mannen. Daarenboven veroorzaakt cannabis – en dit is misschien wel het grootste gevaar – gemakkelijk een geestelijke verslaving. Daar bestaan veel medische dossiers over. Zeer recent bereikte ons het wetenschappelijk rapport van de Franse professor Anatrella, die in zijn boek 'La liberté détruite' ondubbelzinnig en duidelijk de aandacht vestigt op de ernstige gevolgen van cannabisgebruik, zoals schizofrenie en paranoia. Deze gevolgen blijken daarenboven onomkeerbaar te zijn.

Veel jongeren beginnen met cannabis, maar vinden al vlug de roes niet sterk genoeg meer en beginnen te experimenteren met harder spul. Op dat moment is de verslaving en alle ellende die ze veroorzaakt bijna onomkeerbaar. Het legaliseren van het gebruik van cannabis zal onbetwistbaar leiden tot een toename ervan, met alle gevolgen vandien. Vandaag al worden er opvallend meer drugstieners opgenomen in het ziekenhuis als gevolg van de berichten over het legaliseren van cannabis. Is dat wat u wilt? Elke overleden drugsverslaafde is ooit begonnen met een jointje, zo getuigde dokter Beaucourt. Deze regeling is een slag in het gezicht van alle ouders die een kind hebben verloren aan drugs.

Ten slotte kom ik tot het aspect dat mij persoonlijk het diepst raakt in dit dossier. De nota stelt dat drugsgebruik in aanwezigheid van minderjarigen niet mag, maar de federale regering houdt er duidelijk een eigen invulling van het begrip meerderjarigheid op na. De minister van Volksgezondheid heeft in een uitzending van 'De Zevende Dag' enkele weken geleden duidelijk verklaard dat men niet moet optreden als de minderjarige 16 of 17 jaar is. Haar woordvoerder heeft dat bevestigd.

De nota bevestigt wat iedereen al lang wist. Kinderen komen helaas steeds jonger in contact met drugs, soms zelfs vanaf elf jaar. Door het nieuwe beleid zullen alle drempels wegvallen. Er zullen meer drugsgebruikers komen en meer verslaafden.

Hoe kunnen wij onze kinderen op een ernstige wijze overtuigen van de gevaren van drugs als de overheid het signaal geeft 'doe maar, het mag, het is niet gevaarlijk'?

Wij mogen niet aanvaarden dat onze kinderen slachtoffer nummer één worden. In plaats van de kinderen en de jongeren te beschermen, geeft men het signaal dat blowen mag. Ook bij zeer veel ouders leeft de overtuiging dat drugs vanaf nu mogen. Ouders zullen het moeilijker hebben dan ooit om hun kinderen van de drugs af te houden, want hoe kunnen ze volhouden dat drugs schadelijk zijn als niemand minder dan de regering in dit land zegt dat het mag, dat cannabisgebruik niet meer wordt vervolgd en dat er in groep mag worden geblowd?

De voorzitter : Mevrouw Dillen, wilt u uw betoog afronden?

Mevrouw Marijke Dillen : Als moeder van opgroeiende kinderen besef ik zeer goed dat we onze ogen niet mogen sluiten voor deze problematiek, integendeel. We moeten er met onze kinderen op een open en eerlijke wijze over kunnen praten. Maar dat houdt in dat we onze kinderen moeten waarschuwen voor de gevaren en ernstige gevolgen van sigaretten, alcohol en drugs. Dat is een loodzware verantwoordelijkheid voor de ouders, voor de scholen, voor iedereen die van ver of van dichtbij betrokken is bij de opvoeding van kinderen.

Op het terrein kunnen we vaststellen dat deze problematiek op een zeer verantwoorde wijze wordt benaderd. Juist deze mensen, die dicht bij de jongeren staan dan iedere andere vorm van preventie en hulpverlening, en dus ook veel meer invloed kunnen uitoefenen om de jongeren dag in dag uit te overtuigen van de drugs af te blijven, worden door de nieuwe koers van paars-groen volledig in de kou gezet.

De heer Jos Stassen : U reduceert opvoeden tot het toepassen van wetten, alsof ouders geen andere boodschap kunnen brengen. Dit is een erg beperkte visie op opvoeding.

Mevrouw Marijke Dillen : Uw opmerking is onterecht. Wetten, zeker strafwetten, bieden onvoldoende waarborg om de jeugd van drugs af te houden. Ik besef dit ook. Het vereist een coherente, integrale aanpak van de problematiek.

Om de federale plannen te doen slagen, moet de federale regering meewerken. Als Vlaanderen dit weigert, kunnen de federale plannen niet slagen en zal het dossier in het water vallen. Ik wil een ultie-

Dillen

me oproep aan de Vlaamse regering doen. Drugsgebruik mag niet worden gebanaliseerd. Men mag geen hand- en spandiensten aan de drugsmaffia verlenen. De regering moet haar verantwoordelijkheid nemen voor een behoorlijk, integraal preventiebeleid en onze kinderen verdedigen. Ons devies is geen medewerking aan het federaal drugsplan te verlenen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik heb de laatste weken regelmatig contact gehad met de ouders van drugsverslaafde kinderen. Dikwijls was hun kind al gestorven. Ook mijn zoon is twee jaar geleden, een dag voor zijn verjaardag, gestorven. Hij zou achtentwintig worden. Hij is aan een epileptische aanval, een natuurlijke dood, gestorven. Ik vraag me toch af of dit niet met zijn drugsverleden, dat tien jaar heeft geduurd, te maken heeft. Weinigen wisten dit. Mensen die dit meemaken, lopen er niet mee te koop. Het probleem wordt dikwijls onderschat omdat men beschaamd is. Het lijkt alsof men als ouder geen goede opvoeding heeft gegeven.

Men wordt er doodmoe van zich telkens opnieuw af te vragen waarom. Mijn zoon zei me steeds dat ik hem goed had opgevoed. Tien jaar heeft hij en de hele familie met hem – dit wordt ernstig onderschat – met zijn probleem geworsteld. Het hele gezin is er door ontwricht. De andere kinderen mogen in de pas lopen, constant wordt men geconfronteerd met iemand die drugs gebruikt. Het brengt ruzie en diefstal mee, ook van de eigen spullen, en veel onrust : waar is mijn kind, leeft hij nog ?

Met je kind praten vanaf het eerste jointje en contact houden zouden heel belangrijk zijn. Wij zijn altijd met hem in contact gebleven en hoopten op beterschap. Deze hoop is zeer herkenbaar voor iemand met een drugsverslaafd kind. Zijn drugsgebruik is met een jointje begonnen. Jongeren combineren dit met pinten pakken. Later, bij een van zijn opnames, heeft mijn zoon heroïne leren gebruiken.

Er wordt gezegd dat experimenteergedrag bij jongeren normaal is. Hoever moet men hen laten gaan ? Ze experimenteren steeds verder. Op een bepaald moment zeggen dat er een problematisch gedrag is ontstaan, is belachelijk. De regering moet vooraf het signaal geven dat cannabis ongezond is

en niet kan. Softdrugs mogen niet gebanaliseerd worden omdat niet iedereen de overstap naar harddrugs maakt. Ouders en preventiewerkers moeten op een constructieve manier geholpen worden. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, al meer dan vijftien jaar volg ik het drugbeleid. Sedert 1991 als parlements lid, waarvan vier federale jaren, en zes jaar ervoor als Limburgs gedeputeerde en voorzitter van het Limburgs Platformoverleg voor Verslaafdenzorg. Ik had de gelegenheid in binnen- en buitenland diverse preventie-initiatieven van dichtbij te leren kennen. In al die jaren is mijn verbazing over één bevinding slechts toegenomen. Meer dan in welk ander beleidsdomein dan ook gaapt er een gigantische aandachtskloof tussen enerzijds enkele in het oog springende deelaspecten en anderzijds de 95 percent vrijwel onbekende maar cruciale beleidsuitdagingen. Dat heeft alles te maken met de sinds jaar en dag diepgewortelde neiging tot het verenigen van het beleidsdebat tot een keuze tussen twee standpunten of strategieën. Aan de ene kant is er het kamp van de loutere verbodsstrategie, de aanhangers van de zogenaamde oorlog tegen drugs. Aan de andere kant zijn er de aanhangers van de laat-maar-waaien-strategie, de zogenaamde permissieve strategie. Die polarisering verhitte en verhit tot op heden de politieke gemoederen, meestal ten koste van de echte beleidsuitdagingen. Dat is jammer, want steeds meer wordt duidelijk dat zowel de verbods- als de gedoogstrategie falen bij het beheersbaar houden van de drugsproblematiek.

Het jaarrapport 2000 van het Europees Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving, een instantie van de Europese Unie die de gegevens inzake drugsgebruik in Europa verzamelt en analyseert is duidelijk op dit punt. In het rapport trekt men de volgende conclusie : er bestaat nauwelijks enig verband tussen de mate van drugsgebruik, problematisch gebruik en het hanteren van een al dan niet soepel beleid. Sociaal-culturele trends en sociaal-economische factoren kunnen wel een invloed hebben op dat gebruik. Een sociaal en welzijnsgericht beleid, met aandacht voor opleiding en leef- en werkomstandigheden en ter bestrijding van maatschappelijke achterstelling, vormt dus een onmisbare basis voor drugsbeleid- en preventie.

Het rapport stelt verder dat het drugsbeleid zelf wel van belang is voor het beperken van de schadelijke gevolgen van problematisch drugsgebruik, zowel

Swennen

voor de gebruiker als voor diens omgeving en de samenleving. Dit gezagvolle Europese rapport geeft perfect aan wat politici kunnen sturen en wat ze niet kunnen sturen. Laten we ons dus concentreren op wat we als beleidsmakers wel kunnen. Die haalbare uitdagingen liggen op wat ik de derde weg zou willen noemen, de weg tussen de aanpak van 'sla er op' en die van 'doe maar aan'. Het is de weg van het ontradingsbeleid, een aanpak die veel meer genuanceerd is dan het zwart-wit-denken van de twee traditionele soorten aanpak, en daardoor veel minder tot de verbeelding spreekt. Deze aanpak is immers veel moeilijker te vatten in kernboodschappen.

Voor de SP is dit ontradingsbeleid al jaren het richtpunt in onze drugsbeleidsstandpunten. Ontrading is een algemene benaming die zowel het algemeen maatschappelijk beleid als een deel van het drugsbeleid behelst, en waarbij wordt uitgegaan van de ambitie een maatschappelijke realiteit beheersbaar te houden. Concreet betekent dit het zo laag mogelijk houden van de behoefte aan midde-len- of drugsgebruik. Dit is een opdracht van algemeen sociaal welzijnsbeleid ter verhoging van de levenskwaliteit van de mensen. Het betekent ook het leren omgaan – individueel en maatschappelijk – met drugs, ter voorkoming van problematisch gebruik. Dit is een opdracht van drugspreventie. Het betekent eveneens het beperken van risicogedrag en van de schade als gevolg van risicogedrag, de zogenaamde 'harm reduction'. Dit is een opdracht van preventie en deels van hulpverlening. Dat betekent dat, door een zeventienjarige die met zichzelf in de knoop ligt en een jointje rookte als cannabisgebruiker in de nor te gooien, men noch hem noch de samenleving helpt.

In samenhang met het voorgaande dient een coherent drugsbeleid verder nog hulpverlening te garanderen. Men moet hulp bieden bij problemen als gevolg van gebruik of misbruik. Voorts moet er sprake zijn van een handhavingsbeleid met een regelgeving en met een vastleggen van maatschappelijk aanvaardbare normen en grenzen. Ten slotte moet er evenzeer bestraffing of repressie zijn ter naleving van die regels.

Als we nu in de federale drugsnota op zoek gaan naar deze uitgangspunten, dan doorstaat die nota de proef. Niettemin moeten we alweer vaststellen dat er naar een miniverandering maximaandacht gaat, terwijl een grotere verandering weinig aandacht krijgt.

In feite verandert er in de praktijk van het vervolgingsbeleid slechts iets op het vlak van de rechtszekerheid. Een al jaren bestaand praktijkbeleid wordt gewoon geofficialiseerd en geüniformiseerd. Ik zeg dit dan ook klaar en duidelijk omdat het de waarheid is : veel geblaat en weinig wol.

Desondanks zijn er mensen die zich storen aan het zogenaamde signaal dat daar het gevolg van is. Ik wil het nogmaals herhalen : signalen hebben in deze aangelegenheid geen invloed, noch op drugsgebruik, noch op problematisch drugsgebruik. De mogelijke verandering van de federale drugsnota ligt op het vlak van de globale benadering van het drugsvraagstuk, met aandacht voor alle facetten en knelpunten inzake preventie, zorgverlening en repressie.

Wat zijn nu de gevolgen daarvan voor het Vlaamse drugspreventiebeleid ? Zelf zie ik geen negatieve gevolgen. Ik wil opnieuw verwijzen naar het reeds geciteerde Europese rapport, waaruit blijkt dat een legalisering nauwelijks invloed heeft op het aantal gebruikers, en zeker niet op het aantal problematische gebruikers. In precies dezelfde zin liet mevrouw Marijs Geirnaert, directeur van de VAD, zich uit in de commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. Zoals u weet, is de VAD de vereniging die het Vlaamse drugsbeleid coördineert en uitvoert op basis van een convenant.

Er bieden zich nieuwe kansen en mogelijkheden aan, zowel inhoudelijk als qua middelen. Door de nieuwe context kan de preventie geloofwaardiger en efficiënter worden. Een goede preventie vertrekt vanuit het gezondheids- en welzijnsperspectief. Door wat er nu gebeurd is, wordt het beleid in de toekomst ongetwijfeld ook meer vanuit dat perspectief bekeken. De preventie zal zich minder op louter afschrikwekkende of moraliserende boodschappen kunnen baseren. Van dergelijke boodschappen is trouwens bewezen dat ze een tijdelijk of zelfs geen effect hebben. De preventie zal ook met gefundeerde argumenten en geloofwaardige informatie moeten komen. Men zal dus niet meer kunnen werken in de zin van : 'Gebruik niet, want het is verboden.' Men zal veeleer een dialoog moeten voeren over de mogelijke risico's en voordelen. Meer dan op louter formele argumenten zal de preventie gebaseerd zijn op een inspelen op gedragscultuur en op sociale vaardigheden.

Mijnheer Van Rompuy, volgens mij sluit dit meer dan ooit aan bij de realiteit van de jeugd van vandaag.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik verwijs naar wat Louis Tobback hierover heeft verklaard : 'Ik wil alleen niet dat het gebanaliseerd wordt. Als ouder kun je tegen je kind van vijftien niet meer zeggen dat het niet kan, want mevrouw Aelvoet is op televisie komen zeggen dat het wél mag.' Hij heeft het voorts over de cultus van banalisering en hij maakt een vergelijking met Italië.

Mijnheer Swennen, bent u het daarmee eens ? U zegt dat er niets is veranderd. Volgens mij is er iets wezenlijks veranderd in het gedrag van de jongeren. Ze hebben nu het signaal gekregen dat het kan, en dat het niet schadelijk is voor de gezondheid. Dit zal leiden tot een ander gedrag bij jonge mensen. Het preventiebeleid komt in een heel andere context te staan. Bij preventie moet men immers vooraf zeggen dat het gaat om iets wat schadelijk is. Wat nu is gebeurd, is dus een wezenlijke verandering van het beleid. U doet echter alsof er niets is gebeurd. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Mijnheer Bossuyt, moet ik het de cannabiscoalitie noemen ? Wie heeft dat gezegd ? Uw toespraak staat haaks op wat de heer Tobback heeft gezegd. Hij heeft gesproken over de emancipatiestrijd en heeft het probleem in verband gebracht met alcoholpreventie. Hij meent dat de manier waarop op dit ogenblik cannabis wordt benaderd, ingaat tegen fundamentele opvattingen van de sociale beweging. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De heer Guy Swennen : Mijnheer Van Rompuy, ik zal straks antwoorden op uw citaat van de heer Tobback. Wat me verbaast, is dat de teneur van het betoog van de CVP-fractie haaks staat op wat ik de voorbije jaren heb gehoord. Het is bizar dat de federale drugsnota een uitvoering is van het verslag van de parlementaire werkgroep die in de vorige regeerperiode is totstandgekomen met het volledige akkoord van de CVP. Het was een CVP-minister die de eerste aanzetten gaf tot die uitvoering. Het grote verschil ligt duidelijk niet in uw mening over drugs, maar in het gegeven of u in de meerderheid of in de oppositie zit. (*Applaus bij de SP, AGALEV en het VB*)

De heer Eric Van Rompuy : De heer Erdman heeft in de Kamer een bijzonder scherpe uiteenzetting gehouden. Hij zei dat men op de duur niet meer weet op welke manier cannabis nog bestreden kan worden, omdat er geen enkele richtlijn is en geen enkele houvast voor de politie. Er heerst totale on-

zekerheid. Dat is wat er veranderd is sinds deze nieuwe paars-groene cannabiscoalitie is aangetreden. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Spreekt u de heer Tobback tegen ? Bestaat het beleid erin zich aan te passen aan de realiteit, of is het erop gericht dingen te voorkomen ?

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Van Rompuy, u kent de realiteit niet. U moet realistisch zijn, dat zeggen alle mensen in het veld. Zij hebben geen nood aan utopieën.

De voorzitter : Mevrouw van Kessel heeft het woord.

Mevrouw Ingrid van Kessel : Tijdens de vorige regeerperiode, en nu nog, zijn we steeds uitgegaan van de realiteit. We hebben gezegd dat het niet aan de parketten is om zich in de eerste plaats bezig te houden met het drugsgebruik. Dat moeten de preventie en hulpverlening doen, maar dan moeten we wel de inspanningen voor preventie opvoeren.

In de federale drugsnota staan heel wat goede dingen. Het installeren van een cel voor het drugsbeleid beantwoordt volledig aan de resolutie, die wij hebben ingediend. Het verschil is dat in het verleden vaststellingen van drugsgebruik wel werden geregistreerd, zij het in een vereenvoudigd procesverbaal. Nu zal dat niet meer gebeuren.

De heer Gilbert Bossuyt : Dat is niet juist. U kent de werking op het terrein niet.

Mevrouw Ingrid van Kessel : Er is geen registratie meer. In de federale drugsnota staat dat er een anonieme registratie gebeurt. Minister Aelvoet spreekt over een patroon van gebruik om bijvoorbeeld te oordelen over het problematisch karakter. Hoe kan dat op basis van anonieme registraties ? Daar zit het verschil.

We blijven inderdaad van mening dat er niet met een kanon op een mug moet worden geschoten, maar we leggen de nadruk op het ontraden en op de nood aan meer inspanningen voor preventie. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Niet zo lang geleden dachten veel hoofden van onderwijsinstellingen dat de oplossing erin bestond voorbij te gaan aan het probleem. Ze gingen ervan uit dat het bij hen niet gebeurde.

Bossuyt

Ik woon in een gemeente waar deze problematiek zeer fel aanwezig is. Ik moet gelukkig vaststellen dat al de actoren de aanwezige problemen wel degelijk kennen en erkennen. Dit geldt ook voor de politiediensten, die nu samenwerken met mensen die zich al jaren met de drugsproblematiek bezig houden. De roker van een jointje zomaar in de gevangenis steken, is zeker geen oplossing. *(Opmerkingen bij de CVP)*

Mevrouw Van Kessel, u wekt hier de indruk dat de mensen die het niet met u eens zijn, zich niet inspannen om iets aan de bestaande drugsproblematiek te doen. Dit is een zeer gevaarlijke houding. We moeten ons realistisch opstellen. Indien we elkaar enkel proberen te overtuigen dat mensen met een andere mening de problemen niet kennen, dan kan de politiek zich beter niet met de zaak bemoeien. *(Opmerkingen bij de CVP)*

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer Bossuyt, als burgemeester kunt u in deze warrige tijden nog iets aan de bestaande problemen doen.

De heer Gilbert Bossuyt : Mevrouw Merckx, met uw gepraat ben ik niet veel. *(Rumoer)*

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer Bossuyt, ik heb me in mijn toespraak van daarnet tot de noodzaak van preventie beperkt. Ik heb niet eens geprobeerd om een inhoudelijke discussie te voeren over de noden en de diversificatie van het hulpverleningsnetwerk of over de situatie van de minderjarigen. *(Rumoer)*

Ik wil nu even terugkomen op het onderwerp dat daarnet aan bod is gekomen. Mevrouw Van Kessel heeft terecht op een trendbreuk gewezen. De federale drugsnota stelt dat bij de opsporing en vaststelling van cannabisgebruik geen proces-verbaal meer zal worden opgesteld. Er wordt met andere woorden geen akte genomen van de feiten. Men is zelfs van plan om een KB op te stellen dat de politie de opdracht geeft niet langer processen-verbaal op te maken.

Vorige week heeft de heer Erdman de minister van Justitie gevraagd wat er zal gebeuren indien een politieagent toch een proces-verbaal opstelt. Zal die agent op het matje worden geroepen of worden gestraft? De minister heeft deze vraag niet beantwoord.

Mijnheer Bossuyt, ik stel voor dat u hier als burgemeester bij het opstellen van uw lokaal politiebeleid wel een punt van maakt. Indien de politie wel processen-verbaal opstelt, kan men achteraf nog steeds twee kanten uit. De eerste mogelijkheid is de hulpverlening. De tweede mogelijkheid is het geven van de juiste signalen indien er sprake is van overlast. Indien deze signalen geen effect sorteren, kan men op termijn nog steeds naar de repressieve middelen grijpen.

Mijnheer Bossuyt, als u wilt dat uw agenten processen-verbaal opstellen, zult u ze zelf die opdracht moeten geven. Het federale niveau wil hen dit namelijk verbieden. *(Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt)*

De heer Gilbert Bossuyt : Mevrouw Merckx, met betrekking tot de bestaande problematiek bieden processen-verbaal mij geen troost.

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen : Voor de onderbreking heb ik reeds even aangehaald dat de nieuwe regeling een efficiënter ontradend preventiebeleid mogelijk maakt. Scholen, ouders en jeugdverenigingen zullen hun drugsregels met geloofwaardige argumenten moeten onderbouwen. Ze zullen met de gebruikers in dialoog moeten treden. Ze zullen zich niet langer kunnen verbergen achter het louter formele wettelijke verbodsargument. Deze nieuwe regeling biedt de preventie een ruimer draagvlak.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mijnheer Swennen, hoewel ik een groot gedeelte van uw betoog kan onderschrijven, wil ik u toch even onderbreken.

De aanwezigheid van cannabisgebruik in de strafwet en het gedoogbeleid van de vorige Vlaamse regering hebben de groei niet kunnen tegenhouden. Dergelijke gegevens zullen de groei ook niet kunnen stoppen. We moeten ons discours aanpassen. We moeten niet zeggen dat cannabisgebruik niet mag omdat dit verbod in de wet staat. We moeten zeggen dat het niet mag omdat het ongezond en nefast is. Op basis van wat ik heb gelezen, denk ik dat dit niet zal volstaan. Gezondheid is niet onmiddellijk een hoofdbekommernis van minderjarigen. We moeten nog een stap verder gaan. Het volstaat niet te zeggen dat het ongezond is. Men drinkt Martini om de sfeer die er rond hangt. Ook de cowboy van Marlboro moest die sfeer suggereren. Preventie vereist dus een gezondheidsbeleid, maar

Ceysens

ook een krachtige mentaliteitsverandering bij jongeren waarbij cultuur en sport aan belang winnen.

De voorzitter : De heer Swennen heeft het woord.

De heer Guy Swennen : Mevrouw Ceysens heeft mijn uiteenzetting niet goed gevolgd. Ik heb verwezen naar het fameuze Europese rapport. Ik heb gezegd wat politici wel kunnen en wat ze niet kunnen. Een van de belangrijkste zaken waar politici kunnen voor zorgen, is een alomvattend sociaal-cultureel welzijnsbeleid. Dat is cruciaal voor het succes van het preventiebeleid.

Mevrouw Patricia Ceysens : Het mag wel niet worden verengd tot het gezondheidsaspect.

De heer Guy Swennen : Inderdaad, alle gezondheids- en welzijnsaspecten moeten aan bod komen. Op inhoudelijk vlak zijn er nieuwe uitdagingen voor de preventie, want een globale, geïntegreerde benadering van het drugsvraagstuk is nodig. Het Vlaams beleidsniveau vraagt daarover al langer meer overleg en coördinatie. Vandaag is er een uitgestoken hand, in de vorm van de intenties die in de federale drugsnota zijn opgenomen. Men wil overleggen over bevoegdheidsoverschrijdende terreinen en men wil een cel voor het drugsbeleid oprichten.

Volgens de federale drugsnota wil men 500 miljoen frank extra vrijmaken voor de ondersteuning van verschillende maatregelen. Dat beschikbare geld kan de minister inspireren om de Vlaamse verbeelding en daadkracht te stimuleren ten dienste van een krachtig ontradingsbeleid. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik heb twee voorafgaande opmerkingen. Het is me opgevallen dat mevrouw van Kessel niet heeft gesproken toen het standpunt van de CVP is verwoord. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Wilt u de macht om te zeggen wie er namens de CVP spreekt ?

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Ik wil dat helemaal niet. Ik ben enkel verbaasd. Mevrouw van Kessel heeft tot vandaag op een zeer deskundige en aanvaardbare wijze het drugsdebat in de com-

missie gevoerd. Ik had verwacht dat ze dat ook hier zou doen. Ondertussen weet ik wel, na hier het debat te hebben gevolgd, waarom ze dat niet doet : mevrouw van Kessel is in staat om enige nuance aan te brengen. (*Rumoer*)

Mijn tweede vaststelling betreft de sticker die de CVP'ers hier dragen : 'Drugs ? Neen, bedankt !' Ik wil u daarin aanmoedigen. De CVP-fractieleden zijn dus allemaal geheelonthouders geworden, en zweren koffie en tabak af. (*Rumoer*)

De federale drugsnota heeft de grote verdienste dat hij een aantal zaken eindelijk op de goede manier benadert. Sta me toe het volgende citaat voor te lezen : 'Zowel het aanbod als de bereikbaarheid van de verschillende – zowel oude als nieuwe – drugs en andere pep- en roesmiddelen is groot. Een drugsvrije samenleving is meer dan ooit een illusie. Chemisch-farmaceutische bedrijven en drank- en tabaksproducenten brengen om de haverklap nieuwe en betere medicijnen, dranken, breezers, smart drinks of sigaretten op de markt. Leven en opgroeien vandaag betekent dan ook leren omgaan met die brede waaier van legale en illegale middelen'. Dit citaat heb ik gehaald uit de achterflap van het boek 'Drug-skanner' van psychiater en psychotherapeut Geert Dom. De auteur is tevens verantwoordelijke voor de verslavingssector in het psychiatrisch centrum van de broeders Alexianen in Boechout en medisch directeur van de VZW Altox in Antwerpen. Ik heb dit citaat voorgelezen om ook enige deskundigheid in dit debat te brengen.

Het boek roept op om op een bewuste manier met roesmiddelen te leren omgaan, zowel voor het eigen gebruik als voor het vormen van een eigen mening en houding. Ik had gehoopt dat ook dit debat daartoe zal leiden, een hoop die tot nu toe ijdel is gebleken wanneer we sommige fracties horen.

De basisfilosofie van de federale drugsnota stelt dat voorkomen beter is dan genezen en dat genezen beter is dan straffen. Die filosofie sluit mijns inziens perfect aan bij het voorgaande.

Sta me toe het even te hebben over twee absolute pluspunten uit deze bijzonder degelijke nota van een zeventigtal pagina's. Een eerste is dat die zich niet enkel focust op jongeren en die dus niet stigmatiseert. Een tweede pluspunt is dat de nota zich niet enkel focust op illegale drugs, maar alle drugs behandelt en daarbij de nadruk legt op gezondheidsproblemen.

Van Den Heuvel

In navolging van de parlementaire werkgroep 'drugs' kiest de federale regering, zoals aangekondigd in haar regeerakkoord, voor een normaliseringsbeleid, gericht op rationele risicobeheersing. En in tegenstelling tot wat sommige politici hier vandaag en op andere plaatsen willen doen uitschijnen, omvat de drugsnota heel wat meer dan een cannabishoofdstuk. Voor het eerst wordt er door de federale regering werk gemaakt van een globale benadering van het drugsvraagstuk met aandacht voor alle facetten en knelpunten van preventie, zorgverlening en – waar nodig – repressie.

Het doel van het federale beleid is een daling van het aantal afhankelijke burgers, een daling van de schade die drugsgebruik kan veroorzaken bij de gebruiker en zijn of haar omgeving en een daling van de negatieve gevolgen voor de samenleving.

Daartoe was er nood aan een verschuiving van de coördinatie van het drugsbeleid van justitie naar volksgezondheid, omdat op die manier wordt aangegeven dat we niet langer in eerste instantie de discussie voeren over het al dan niet legaal of illegaal zijn van drugsgebruik. Dit is immers een valkuil voor beleidsmakers waar vooral de gebruiker baat bij heeft. Zolang het gesprek zich toespitst op gevaarlijk of minder gevaarlijk, veel of weinig, legaal of illegaal zijn, wordt het onderwerp welke persoon in welke context welk product gebruikt, uit de weg gegaan. Dit is in het voordeel van de eventuele gebruiker.

Het onderscheid tussen legale en illegale drugs staat enkel in de wetgeving. Cultuureigen drugs zoals tabak, alcohol en medicatie zijn legaal. Cultuurvreemde producten zoals LSD, hasj en cocaïne zijn illegaal. Dit onderscheid zegt enkel iets over de wettelijke status van het product en niets over de gezondheidsrisico's verbonden aan het gebruik. Deze paars-groene regering beseft dat middelengebruik in onze samenleving een realiteit is, met risico's voor de volksgezondheid, en handelt ernaar.

Elke verslaafde en elke drugsdode is er een te veel. Daar zijn we het over eens. Het algemene, ongenueanceerde verbod voldoet niet om het misbruik tegen te gaan. Bovendien is het een hinderpaal voor snelle hulpverlening bij problematisch gebruik. Beperkt gebruik van alcohol, tabak en cannabis wordt maatschappelijk steeds meer aanvaard. Er is geen enkele objectieve reden om cannabis anders te benaderen dan alcohol en tabak. De heer Swennen heeft al gezegd dat het sociaal en welzijnsgericht beleid met aandacht voor opleiding,

leef- en werkomstandigheden en het bestrijden van sociale achterstelling, de onmisbare basis vormt voor een goed drugsbeleid. Uiteraard is dat geen oproep tot onverantwoord drugsgebruik of -gedrag. Door echter niet de nadruk te leggen op de aard of de hoeveelheid van de stof, maar op de manier van gebruiken die al dan niet problematisch kan zijn, opent men de deur voor effectieve preventie en efficiënte hulpverlening. Dat kunnen we uiteraard enkel toejuichen.

Ik wil het heel kort hebben over het Vlaamse drugsbeleid op dit moment. Preventie is een opdracht van de gemeenschappen. In de nota van minister Aelvoet wordt dat ook met zoveel woorden gezegd. Daar is geen meningsverschil over. Het samen opmaken van deze drugsnota kan zelfs beschouwd worden als een voorafspiegeling van het werk dat in de cel drugsbeleid en op interministeriële conferenties zal kunnen gebeuren. De federale regering heeft die nota niet gemaakt zonder de inbreng van de Vlaamse regering. Het is een wederzijds afstemmen van visies om te komen tot dat globale en integrale beleid.

Om de waarheid recht te doen, mevrouw Merckx, wil ik hier even de algemene doelstelling van de drugpreventie zoals door de Vlaamse regering omschreven, aanhalen. U vindt deze terug in de nota waarmee u daarstraks gezwaaid hebt. Ik citeer : 'Het is mensen leren op een verantwoorde manier met drugs en drugsgebruik om te gaan. Preventieve acties, gaande van aanmoedigen tot niet-gebruik, over uitstellen van experimenteergedrag tot vroegtijdige interventies en schadebeperking worden gedifferentieerd toegepast op basis van het product, de gebruikersomstandigheden, de leeftijd en de kenmerken van de gebruiker.' Daartoe is het preventielandschap ook in de vorige legislaturen uitgebouwd.

Mevrouw Ingrid van Kessel : Vindt u niet dat het niet gebruiken van drugs, het ontraden, voorrang moet krijgen op het "verantwoord" leren omgaan met drugs ?

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mevrouw van Kessel, ik zal het voor u even herhalen. Er staat : 'een waaier van preventieve acties, gaande van aanmoedigen tot niet-gebruik.' We zijn het helemaal eens met elkaar, maar u hebt het niet door.

Het preventielandschap, zoals het in de vorige legislatuur reeds werd uitgebouwd, wordt in de praktijk gecoördineerd door de VAD.

Van Den Heuvel

Mevrouw Demeester, in het verleden hebben we dikwijls gediscussieerd over het convenantsysteem. U kunt echter niet ontkennen dat u de onderhandelingen hebt gevoerd over de inhoud van het convenant en over de opdracht van de VAD inzake preventie. Die opdracht is totnogtoe ongewijzigd gebleven. Er wordt bijgevolg een continu beleid gevoerd. Dat neemt niet weg dat we op het eind van 2001 suggesties kunnen doen bij huidige minister van Gezondheidszorg. Daarover zullen we later nog debatteren.

De LOGO's worden in dit debat onvermeld gelaten. Nochtans verzetten ze veel werk op lokaal niveau op het vlak van drugspreventie. Ze doen immers pogingen om het tabaksmisbruik te doen dalen. Het is opvallend dat deze vorm van preventie niet ter sprake komt in het drugsdebat.

Er bestaat dus een Vlaams beleid. Ik ben de eerste om erop te wijzen dat we heel goed moeten opvolgen wat op het terrein gebeurt. Ik veronderstel dat ook de minister het hierover zal hebben.

Collega's, ik geloof heel sterk in de meerwaarde van de federale nota voor het Vlaams beleid. Ik zet alles even op een rij. Eindelijk is er een allesomvattende nota over de drugsproblematiek waarbij alle beleidsniveaus zijn betrokken. De Vlaamse overheid richt zich niet enkel tot de jongeren, maar tot alle Vlamingen die mogelijk kunnen overgaan tot het misbruik van middelen. Dat komt onze geloofwaardigheid bij de jongeren ten goede, want we sluiten de volwassenen niet langer uit. De oprichting van de cel drugsbeleid zal ertoe leiden dat een algemeen beleid kan worden gevoerd aan de hand van een samenwerkingsprotocol. Het Belgisch Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving zal de evolutie van het gebruik van drugs en andere roesmiddelen op de voet volgen en zal gegevens verzamelen. Die gegevens zullen de basis vormen het Vlaams beleid.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mevrouw Van Den Heuvel, u gooit alle soorten drugs op een hoop. Ik ken uw bedoelingen. Ik weiger echter om wijn gelijk te schakelen met drugs. De wijnproductie maakt immers deel uit van de Europese beschaving. In Frankrijk, in het Rijnland en in Italië worden een aantal wijnen geproduceerd die behoren tot onze cultuur. Er is trouwens een heel mensenleven nodig om alle literatuur over wijn te lezen.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer Verrijken, ik trek dit absoluut niet in twijfel.

De heer Miel Verrijken : Ik heb nog een opmerking en die is heel wat positiever. Het alcoholisme is enorm gedaald. Het is trouwens de verdienste van uw generatie dat het alcoholverbruik in Europa op een sensationele manier afneemt. Dat is goed, want de mens moet kunnen genieten van het leven. Wijn is een genotsmiddel en mag niet worden gelijkgeschakeld met morfine !

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : Mijnheer Verrijken, als u goed had geluisterd, had u gehoord dat ook ik oproep om op een verantwoorde manier om te gaan met een aantal prettige middelen. Het klopt dat er sprake is van een afname van alcoholgebruik bij jongeren, maar daaruit kan niet zomaar worden geconcludeerd dat het alcoholmisbruik en het aantal verslaafden ook dalen. Het staat echter vast dat alcoholverslaving in vele gevallen voor gezondheids- en samenlevingsproblemen zorgt. Ik wijs verder op het gevaar van rijden onder invloed, zowel van alcohol als drugs.

Er zal worden overgegaan tot de ontwikkeling van lokale zorgcircuits waarbij de centra geestelijke gezondheidszorg en de ziekenhuizen zullen samenwerken. Omdat men nu voor het eerst in overleg treedt, kunnen een aantal knelpunten op het vlak van de verschillende bevoegdheden direct worden aangepakt. Men zou kunnen overwegen federale middelen toe te voegen aan de preventiecampagnes die op Vlaams niveau zullen worden gevoerd. Ik maak de vergelijking met de campagnes omtrent borstkankerscreening en hepatitis B.

Mijn fractie vindt het een goede zaak dat er een algemene en geïntegreerde nota tot stand is gekomen. Die nota zal voor een heleboel positieve impulsen zorgen ter ondersteuning van het preventiebeleid en aanleiding geven tot een verdere uitwerking ervan. Op de begroting zal dus in meer middelen moeten worden voorzien voor preventie. Daar pleiten we allemaal voor.

Mevrouw Patricia Ceysens : Ik wil een kleine correctie maken. De extra middelen moeten ook naar onderwijs, cultuur en sport gaan en niet alleen naar welzijn en gezondheid. We zullen niet aanvaarden dat de middelen voor preventie alleen worden opgenomen door welzijn en gezondheid.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel : We sluiten ons daarbij aan. Ik spreek de minister aan als coördinerend minister.

Van Den Heuvel

Er zijn hier belangrijke stappen gezet. Er is gepoogd om de emotionele toer op te gaan. Dat is nooit een goede zaak. We moeten op een rationele manier met een problematiek omgaan die een realiteit is en waar we antwoorden op moeten vinden. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, ik ben de enige spreker die niet tot de commissie voor Welzijn behoort. Waarom mijn fractie me heeft aangeduid, weet ik niet meteen. Het kan zijn omdat ik gedurende tien jaar professioneel jeugdwerker ben geweest, of misschien omdat ik een zoon van zeventien heb in het beroepsonderwijs. Ik weet dan ook wat er leeft. Ik betwijfel soms of dat binnen de CVP zo is. (*Opmerkingen van de heer Carl Decaluwe*)

Durft u een eed te doen dat uw eigen kinderen daarmee niet worden geconfronteerd ?

De heer Joachim Coens : Zeker niet met parlementsleden die officieel promotie maken voor soft-drugs, zoals senator Van Quickenborne. (*Rumoer*)

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer Lauwers, verschillende mensen onder ons hebben kinderen. Sommigen hebben het er goed vanaf gebracht en anderen minder goed. Dat is overal zo. Het is juist omdat wij weten dat onze kinderen in de puberteit en tijdens de adolescentie met hun vrienden een strijd tegen drugs voeren, dat wij bedanken voor drugs. Wij steunen onze kinderen.

De heer Herman Lauwers : Dat is lovenswaardig.

Ik wil een korte bijdrage leveren vanuit het perspectief van het jeugdbeleid en niet herhalen wat hier reeds is gezegd. Mijn bijdrage sluit trouwens nauw aan bij de laatste opmerking van mevrouw Ceysens.

Mevrouw de minister, ik hoop dat de nieuwe maatregelen niet leiden tot nog meer versnippering van de kanalen, de middelen en de manieren waarop het probleem wordt benaderd. Federaal zijn er de politiebevoegdheden en de veiligheidscontracten. Op Vlaams niveau hebben we onder andere de VAD als coördinator, de centra voor geestelijke gezondheidszorg, de CAW's en de gemeentelijke jeugdwerkers. De 500 miljoen frank waarin nu wordt voorzien voor preventie via volksgezond-

heid, is eigenlijk voor een Vlaamse bevoegdheid. Ik hoop dan ook dat minister Aelvoet deze middelen naar u zal overhevelen. Dat ze tot dezelfde partij behoort, maakt het misschien gemakkelijker, maar misschien ook niet. Ik spreek me daar niet over uit. Men moet alleszins geen fervente nationalist zijn om in te zien dat het gaat over homogene bevoegdheden die onder u ressorteren.

Collega's, ik vind het positief dat het roken van cannabis niet langer automatisch tot vervolging leidt. Het is immers niet strafwaardiger dan het gebruik van alcohol. Mevrouw Van Den Heuvel zei dit juist ook. Net zoals alcohol of tabak is cannabis een genotsmiddel dat het leven verzacht, dat doet dromen en dat stress wegneemt. Dat is prettig, maar niet gezond. Het radicaal verbieden heeft blijkbaar niet geholpen. Ik spreek nu over een periode van tientallen jaren en niet enkel over de jongste jaren. Het heeft niets met permissiviteit te maken, maar wel met realiteit en met het verschuiven van culturele waarden.

Net zoals bij alcohol en tabak moeten wij duidelijk blijven waarschuwen voor onverantwoord gedrag, verslaving en de nog steeds strafbare overlast. Ik heb in het verslag van de commissie voor Welzijn gelezen wat mevrouw Geirnaert van de VAD in dit verband heeft gezegd.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mijnheer Lauwers, wat doet u dan met de toch door heel wat ex-cannabisgebruikers gemaakte opmerking over de BV's die zich outen ? Die BV's zeggen dat ze reeds cannabis hebben gerookt en dat dat niet problematisch was. Jonge ex-gebruikers zeggen daarop dat het normaal is dat die BV's daar geen problemen mee hebben of hadden, omdat ze alles onder controle hebben. Ze hebben een job en ze zijn verstandig. Ze zijn tegelijkertijd echter voorbeeldfiguren voor jongeren die de limieten nog niet kennen, en daarom storen die verhalen. Laat cannabis dus maar strafbaar blijven, dan blijft er een rem.

Ik kan mij ook niet voorstellen dat de gemeenschap zal aanvaarden dat de staat drugs verdeelt en er winst op maakt. Voor heel wat jongeren is het belangrijk dat ze daar op een bepaald ogenblik mee geconfronteerd worden en dat iemand, en liefst een hulpverlener, hen zegt dat gebruik niet kan. De persoon die ik daarnet heb aangehaald, zei dat achteraf gezien zijn aanhouding een opluchting was. Hij zegt : 'Het besef drong eindelijk tot mij door dat ik moest stoppen en hulp zoeken'.

Dit soort signalen geven wij niet meer.

De heer Herman Lauwers : Mevrouw Merckx, ik zie niet in waarom we deze signalen niet zouden geven. Het is toch duidelijk dat het verbod voor jongeren onder de 18 jaar behouden blijft. Doen alsof dat niet het geval is, is niet correct.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen : Mijnheer Lauwers, indien u eerlijk bent, moet u toch toegeven dat wat u zegt niet juist is. De minister heeft heel duidelijk gesteld dat het gebruik vanaf 16 jaar kan. U moet er maar de tv-beelden op nakijken.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mevrouw Dillen, u verwijst steeds naar minister Aelvoet. Minister Verwilghen heeft gezegd dat er voor minderjarigen niets verandert. Minderjarigen zijn volgens internationale verdragen mensen jonger dan 18 jaar. U kunt nog tot in het oneindige uw bewering herhalen : de minister van Justitie was duidelijk.

Mevrouw Marijke Dillen : Minister Aelvoet heeft dan toch minstens een verkeerd signaal gegeven.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mevrouw Geirnaert heeft in de commissie gezegd dat de federale maatregelen misschien wel zullen leiden tot een verhoogd drugsgebruik, maar niet noodzakelijk tot een verhoogd problematisch gebruik. De heer Swennen heeft daar ook al naar verwezen. De federale maatregelen zouden de leeftijd waarop men begint met het gebruik van cannabis kunnen verlagen. Jongeren hebben – ten onrechte – de idee dat het gebruik is toegelaten. Dit gegeven zou wel indirect kunnen leiden tot een verhoging van het problematisch gebruik. Jongeren van 14 tot 16 jaar hebben niet het referentiekader van verantwoordelijkheid van een twintigjarige. Ze zijn misschien te veel afhankelijk van de groep waartoe ze behoren om neen te zeggen.

Mevrouw de minister, ik vestig uw aandacht op het standpunt van de Vlaamse Federatie van Jeugdhuisen. Dat is zeker geen club van seuten, wel integendeel. Ze neemt een zeer verstandig en moedig standpunt in om jeugdhuisen cannabisvrij te houden, ook voor 18-plussers. Ik onderschrijf volkomen deze houding. Ik dring erop aan om samen met de minister van Jeugdbeleid campagnes op te starten, specifiek gericht op de groep van veertien- tot zestienjarigen. Men moet ze niet alleen individueel aanspreken, maar ook via het jeugdwerk en

sportclubs, jongeren die sporten, roken eveneens joints. Ook die doelgroepen moeten we bereiken. We mogen niet enkel de boodschap brengen dat cannabis niet mag onder 18 jaar, we moeten tegelijkertijd het roken van gewone tabak ontraden. Het is via die weg dat men een zijsprong maakt naar cannabis. Ik beweer niet dat dit een stepping-stone-theorie is, maar wel de toegangspoort. Dit is mijn belangrijkste boodschap.

Ik wil hier nog aan toevoegen dat vanuit het standpunt van jongeren gesproken, teveel preventiecampagnes een oververzadiging met zich meebrengen. Jongeren moeten hun tanden beter poetsen, ze mogen geen hamburgers of frieten eten, maar wel meer fruit ; ze moeten meer aan sport doen, eerst praten voor ze vrijen, minder uit blik drinken, stoppen met roken ; ze moeten minder alcohol gebruiken en opletten voor aids. Men zou voor minder gaan blowen. (*Gelach*)

In vergelijking met twintig, dertig jaar geleden worden jongeren veel meer bestookt met regels. Dit heeft te maken met de consumptie-industrie die veel meer verlokkingen op de markt brengt. Onze gezondheidscriteria en screening zijn veel perfecter geworden. We moeten opletten dat jongeren niet immuun worden voor de opgeheven vingertjes van volwassenen en overheid en dat dit niet het omgekeerde effect teweegbrengt.

Trop is teveel, en dit geldt ook voor preventiecampagnes. Ik en ook mijn fractie zijn voorstander van het duidelijk ontraden van druggebruik en het roken in het algemeen. Er moet geen onderscheid worden gemaakt. We vragen u dit te doen, maar met mate. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Minister Mieke Vogels heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : De CVP gaat de pamflettaire toer op. (*De leden van de CVP-fractie houden een pamflet omhoog*)(*Rumoer*)

Dit is de nieuwe CVP.

De voorzitter : Mag ik vragen deze affiches weg te nemen ? Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ondanks dit kleine incident, wil ik u en het Bureau bedanken dat u over het Vlaams drugsbeleid een actualiteitsdebat hebt georganiseerd. Ik ben het met mevrouw Ceysens eens. Ze zegt dat het goed is om hier op een volwassen manier te praten over wat in de federale drugsnota

Vogels

staat en welke consequenties dit voor het Vlaamse preventiebeleid heeft.

Op dit ogenblik geldt de richtlijn van 1998 nog, die de vervolging van cannabisgebruikers op de laagste trede zet. Dit is geen goede zaak, omdat onzekerheid geen goede uitgangsbasis is, niet alleen vanuit juridisch oogpunt, maar ook vanuit het preventiebeleid. De vorige regering had trouwens een werkgroep opgericht om duidelijkheid en zekerheid te brengen inzake het cannabisgebruik. Wat zijn de kernpunten van de huidige federale drugsnota ?

Ten eerste wordt cannabis wettelijk niet gelegaliseerd. In de bestaande drugswet, die dateert van 1921, zal een onderscheid worden gemaakt tussen cannabis en andere illegale drugs. Dat onderscheid zal worden verduidelijkt door uitvoeringsbesluiten of koninklijke besluiten.

Ten tweede blijven alle andere drugs strafbaar en zal ervoor worden vervolgd, al zal ook voor deze categorie de nadruk meer op hulpverlening dan op bestraffing liggen.

Ten derde gelden de op til zijnde wijzigingen niet voor minderjarigen. Het gaat om een wijziging van de strafwet. U weet dat minderjarigen onder het jeugdbeschermingsrecht vallen.

Ten vierde zal er in de praktijk weinig veranderen. Heel wat schooldirecties vragen ons of ze iets moeten veranderen aan hun beleid. Uiteraard niet. Wij blijven oproepen om geen cannabis toe te laten in jeugdhuizen en scholen, alleen al omdat het daar om minderjarigen gaat. In de schoolreglementen staat dat cannabis niet kan, net zoals alcohol. Ze zijn allebei niet verenigbaar met studeren.

Ten vijfde geeft de overheid met de nieuwe regeling niet de boodschap dat cannabisgebruik geen risico's inhoudt, integendeel zelfs.

Ten zesde ben ik het eens met de CVP en alle anderen die vinden dat preventie enorm belangrijk is. Ik verwijs daarbij naar het voorbeeld van Nederland en de Verenigde Staten. Deze landen hebben een vergelijkbaar aandeel drugsgebruikers ten opzichte van de totale bevolking, ondanks het grote verschil in aanpak : gedoogbeleid versus repressief beleid. De enige gelijkenis tussen beide landen is dat zij procentueel een gelijk aantal drugsmisbruikers kennen. Daarom is investeren in preventie buitengewoon belangrijk.

De voorzitter : Mevrouw van Kessel heeft het woord.

Mevrouw Ingrid van Kessel : Mevrouw de minister, we zijn het roerend eens. Het grote verschil tussen België enerzijds en Nederland en de Verenigde Staten anderzijds zit hem evenwel precies in de middelen en de aandacht die aan preventie wordt besteed.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw van Kessel, daar wilde ik nu toe komen. Ik ben nog maar net begonnen met mijn betoog.

Preventie is dus enorm belangrijk. Wat zijn momenteel de inspanningen van de Vlaamse regering terzake ? Ik kan het niet laten even op te merken dat mevrouw Merckx politiek oneerlijk is als zij keer op keer beweert, zowel in de commissie als in de plenaire vergadering, dat we geen frank uitgeven aan preventie. (*Opmerking van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*)

Dat u bijkomend geld bedoelde, zegt u nu. In de media klinkt het anders. Daar krijgt het publiek te horen dat Vogels geen rotte frank over heeft voor preventie.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, u hebt mij er al eens op gewezen dat ik dat best eens aan mijn partijvoorzitter kon melden. Ik heb u toen gezegd dat mijn mededeling aan de heer De Clerck duidelijk inhield dat er in Vlaanderen geen bijkomend geld is voor preventie.

Minister Mieke Vogels : Mevrouw Merckx, uw partijvoorzitter heeft dat dan blijkbaar niet zo goed begrepen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, u mag alleszins niet beweren dat ik heb gezegd dat er in Vlaanderen helemaal geen geld wordt vrijgemaakt voor preventie. Ik had het uitdrukkelijk over bijkomend geld.

Minister Mieke Vogels : Laten we het nu in ieder geval even hebben over wat er wel gebeurt, ten behoeve van de parlementsleden die de debatten in de commissie niet hebben kunnen volgen. Het is hier al ten overvloede gezegd : Vlaanderen heeft de coördinatie van het preventiebeleid inzake drugs en alcohol in 1999 uitbesteed via een convenant aan de VAD, voor drie jaar. Dit convenant is goed voor ongeveer 80 miljoen frank en is destijds door beide partners ondertekend opdat men, op basis van dat pakket aan middelen, aan dat soort preventie zou doen. We kunnen hier redetwisten over de vraag of dit genoeg middelen zijn. Dat bedrag zal niet hoog genoeg zijn maar kan in de toekomst nog worden bijgestuurd. Dat is geen probleem. Ik heb

Vogels

vandaag begrepen dat ik hiervoor de steun heb van dit parlement.

In het oorspronkelijke convenant, dat werd afgesloten door mijn voorganger, is het woord 'ontraden' niet opgenomen. Over dat punt bestaan nogal wat misverstanden. In de commissie zijn we daar lang bij blijven stilstaan. We hebben ervoor gekozen dat niet te doen om de reden die de heer Lauwers aangaf. We willen jongeren leren omgaan met genotsmiddelen, vanuit de notie dat we moeten werken aan een zekere gedragsversterking. We moeten jongeren niet met de vinger wijzen en hen betuttelen. We moeten hen wapenen zodat ze hun gedrag kunnen versterken in een samenleving waar uit diverse hoeken bedreigingen op hen af komen.

Dit debat kan vandaag opnieuw worden gevoerd. Maar het ontraden als notie heeft men destijds verlaten. Net door die overvloed aan boodschappen, waarbij men zei aan jongeren dat ze niet mogen roken omdat ze dan later kanker zouden krijgen, of dat ze geen vet mogen eten omwille van de gevolgen, kreeg men net het tegenovergestelde effect. We merken dat vandaag met roken. We doen niets anders dan zeggen dat roken de gezondheid kan schaden. We zetten die boodschap in steeds grotere letters maar het aantal rokende jongeren neemt toe. Men vraagt me wat ik daaraan ga doen. Ik heb geen pasklaar antwoord. Samen met de VAD zien we echter, op basis van een aantal studies en voorbeelden uit het buitenland, dat de aanpak van het leren omgaan met drugs meer effect bereikt en uiteindelijk leidt tot minder problematisch gebruik. Ik begrijp ontraden dus in dat licht. Dat heb ik duidelijk verklaard in de commissie. Voor mij is het begrip ontraden een verworvenheid in het Vlaams beleid, maar het woord staat nergens in het convenant, iets waarop ik werd gewezen door de vertegenwoordigers van de CVP. Dat is vanuit de optiek dat we ophouden met te zeggen dat iets niet mag en in plaats daarvan werken aan gedragsverandering.

De voorzitter : Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens : Mevrouw de minister, ontraden moet zeker als doelstelling behouden blijven. Dat vinden we cruciaal. We moeten dat dan ook zo blijven benoemen in een politiek standpunt en een convenant. Hoe men dat dan vertaalt naar de doelgroep is een ander punt. Soms gaat het over het aanbieden van alternatieven, zoals interessante muziek- of sportactiviteiten of andere activiteiten waarin men creatief kan zijn.

Minister Mieke Vogels : Daarover zijn we het volledig eens. Voor mij mag, vanuit de filosofie die we hier nu duidelijk maken, dat begrip ontraden voorkomen in elke nieuwe nota van de Vlaamse regering, met aansluitend daarop een aantal voorbeelden en acties. Ik denk dan aan het voeren van campagne in jeugdhuizen en scholen, in alle plaatsen waar jongeren bijeenkomen, met het promoten van rookvrije ruimtes en het daarmee gepaard gaande afraden van het gebruik van tabak en cannabis.

De coördinatie berust dus bij de VAD, en dit nog tot eind 2001. Dit gebeurt overigens tot wederzijdse tevredenheid. Daarnaast investeren we in provinciale coördinatoren. Die moeten ervoor zorgen dat er een betere afstemming komt van het preventiebeleid van de verschillende actoren.

Daarenboven zijn er nog de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Mevrouw Merckx, ook in dat verband bent u oneerlijk aan het discussiëren wanneer u stelt dat er niets meer wordt gegeven voor drugspreventie. Het nieuwe decreet op de CGG's werd immers goedgekeurd in de vorige legislatuur. In dat decreet was een enveloppensysteem opgenomen, waarbij toen ook duidelijk het engagement werd aangegaan om de aparte overeenkomsten met de CGG's inzake drugspreventie en inzake zelfmoordpreventie in die enveloppe op te nemen. Dat betekent uiteraard dat men dit in de begroting niet meer nominatim terugvindt. De reden daarvoor ligt dus bij het decreet dat in de vorige legislatuur is goedgekeurd. De CGG's gaan trouwens voort met hun werk inzake drugspreventie.

Als ik sommigen hier hoor praten, vind ik ook dat men al die mensen oneer en onrecht aandoet. In Vlaanderen wordt er heel hard gewerkt op het gebied van drugspreventie. Ook de heer Bossuyt heeft dat gezegd. Het klopt dus niet dat daarvoor geen geld meer wordt gegeven. In mijn eigen begroting wordt er via de JAC's, via de bijzondere jeugdzorg en via de LOGO's geïnvesteerd in drugspreventie. Ik kan daarover geen gedetailleerde bedragen geven, maar dat heeft precies te maken met het feit dat het hier om een inclusief beleid gaat.

Dat is toch ook de essentie van wat u vraagt? Preventiebeleid mag niet beperkt blijven tot één minister, maar moet binnen alle beleidsdomeinen terug te vinden zijn. De nota die de Vlaamse regering vorige november goedkeurde, ging dan ook uit van alle leden van de regering. Met die nota wilden we duidelijk maken dat het voor de regering inderdaad om een inclusief beleid gaat. Binnen alle beleidsdomeinen – jeugd, sport, tewerkstelling, onder-

Vogels

wijs, enzovoort – worden er middelen vrijgemaakt om aan drugspreventie te doen.

Mevrouw Merckx, u discussieert trouwens ook niet helemaal eerlijk wanneer u citeert uit de nota van de Vlaamse regering. Een nota van de regering is een korte samenvatting van iets wat uitvoerig besproken en gedocumenteerd was vooraf. Het is dus niet zo dat de visie van de Vlaamse regering slechts twee en een halve bladzijde besloeg en enkel handelde over de vier punten die u hebt geciteerd. U beweert trouwens ook ten onrechte dat dit overgeschreven zou zijn uit een nota van de VAD. Dit is niet correct. In de nota aan de Vlaamse regering stond een samenvatting van onze visie.

De voorzitter : Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Mevrouw de minister, we hebben twee of drie weken na elkaar telkens met een actuele vraag geprobeerd een stand van zaken te krijgen. Er waren immers verwarrende uitspraken van onder anderen senator Lozie en federaal minister Aelvoet. Daarom wilden we graag weten wat nu precies het standpunt was van de Vlaamse regering. Mevrouw de minister, u hebt me nog gezegd dat u me dat snel zou geven omdat u van mijn ‘ambetante’ vragen af wou zijn.

Mevrouw de minister, wij hadden uitdrukkelijk het standpunt gevraagd, maar het enige wat we kregen, waren die enkele bladzijden. Dat is wat we van u hebben gekregen als zijnde het standpunt. Mag ik u vragen om ons in de toekomst alle documenten te bezorgen ?

In tegenstelling tot de manier waarop u te werk gaat, is de VAD inderdaad een dienst die op een open manier communiceert. Op de website van de VAD kan men een groot aantal documenten raadplegen. Ik neem het niet dat u insinueert dat ik die nota over minderjarigen en drugsgebruik daar ergens heb ‘scheefgeslagen’.

Minister Mieke Vogels : Dat heb ik niet gezegd. U hebt mij verweten dat ik daaruit zou hebben overgeschreven.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Als men de tekst leest van de oorspronkelijke nota, leest men dezelfde zinnen.

Minister Mieke Vogels : Toen we drie weken geleden gedurende een halve dag in de commissie konden luisteren naar de mensen van de VAD, heb ik u

een volledige bundel bezorgd met de nota van de Vlaamse regering, de voorbereidende nota's van VAD, enzovoort. Het is dan ook politiek oneerlijk nu te zeggen dat u slechts die drie blaadjes hebt.

Wat gebeurt er nu in de nabije toekomst ? Het is niet omdat we een convenant hebben van drie jaar met een bepaalde organisatie, dat er geen soepele en actuele bijstellingen kunnen gebeuren. We hebben afgesproken met de VAD om in januari en februari, nu dus, initiatieven te nemen om de intermediairs, ouders, leerkrachten, jeugdwerkers, enzovoort, te informeren over de precieze standpunten uit de federale drugsnota. Ik ben het ermee eens dat er niet altijd een optimale communicatie over is geweest, en dat er heel wat vragen leven op het terrein omtrent wat mag en wat niet.

Eerstdaags wordt in samenwerking met de VAD een aantal folders afgewerkt voor het grote publiek en voor het onderwijs. Voor de jongeren zal er een cannabisposter worden ontwikkeld waarmee we de risico's van cannabisgebruik willen duidelijk maken. In het tijdschrift van de VAD wordt in het januari- en februarinummer aandacht besteed aan de federale drugsnota.

Voor de leden, vooral voor degenen die altijd klagen over onvoldoende informatie, heb ik een recente samenvatting gemaakt van de preventiewerking inzake drugs van de Vlaamse Gemeenschap. Mijnheer de voorzitter, met uw goedvinden laat ik daarvan een aantal exemplaren aan de fracties bezorgen. Indien de fracties meer exemplaren wensen, dan kunnen ze die aanvragen. De bundel bevat de laatste stand van zaken, inclusief de initiatieven die in de loop van januari en februari worden genomen om onze eigen intermediairs op de hoogte te brengen.

Tegelijk willen we verder werken aan het op elkaar afstemmen van het federale en het Vlaamse drugsbeleid. Ik wil me ertoe verbinden binnenkort een evaluatie te maken van het huidig Vlaams preventiebeleid in relatie tot de federale drugsnota, om na te gaan hoe ons eigen beleid op korte termijn kan worden bijgestuurd. De aangepaste visie zal worden uitgewerkt, zoals ook de oorspronkelijke nota van de Vlaamse regering, op basis van een inclusieve visie, dus van alle ministers uit de Vlaamse regering. Ik zal die nota aan het Vlaams Parlement voorleggen voor de begrotingsbesprekingen van 2002, zodat we ook een evaluatie kunnen maken van de middelen, en zicht krijgen op wat er in Vlaanderen gebeurde en wat de verschillende ministers vanaf 2002 kunnen doen op grond van een aangepast preventiebeleid.

Vogels

De concrete uitvoering van de samenwerking met de federale overheid is heus niet het resultaat van een koffieklets van minister Aelvoet en mezelf, maar van de interministeriële conferentie voor Volksgezondheid en Drugs. Daar werd beslist om in de loop van de maand maart een protocolakkoord te ondertekenen over de oprichting van de cel drugsbeleid. Daarbij zullen de verschillende lijnen van de federale overheid en van de gewesten op elkaar worden afgestemd.

Mijnheer Lauwers, in de federale drugsnota staat dat de visies en de acties van de gemeenschappen het uitgangspunt moeten zijn van elk preventiebeleid. De federale regering erkent die bevoegdheid en vraagt aan de gemeenschappen om hun inspanningen op het gebied van preventie verder te zetten. Ze erkent ook de autonomie van de gemeenschappen terzake.

Voor preventie en zorg is op dit moment 500 miljoen frank extra vrijgemaakt. De cel drugsbeleid is het ideale forum om na te gaan hoe de verschillende beleidsaspecten op elkaar kunnen worden afgestemd, en aan wie of wat de middelen definitief moeten worden toegewezen. Dat beide betrokken ministers tot dezelfde politieke partij behoren, kan de zaken enkel bespoedigen.

Een aantal leden van dit parlement hebben daarstraks cijfergegevens aangehaald. Ik wil hier niet verder op ingaan. Volgens de federale drugsnota blijft het Belgisch Waarnemingscentrum voor Drugs en Drugsverslaving een te realiseren keuze. Het centrum zal zijn taken in samenspraak met de gemeenschappen moeten uitvoeren. Dit betekent dat men de informatie over drugsgebruik, zeker met betrekking tot de hulpverlening en de volksgezondheid, grotendeels via de gemeenschappen zal moeten verzamelen.

Het in maart 2001 af te sluiten protocolakkoord zal de nodige bepalingen bevatten, zodat we ook in de toekomst over duidelijke gegevens en eventuele nieuwe wetenschappelijke inzichten inzake drugsgebruik kunnen beschikken. Deze informatie moet de verdere beleidsontwikkeling en -bijsturing mogelijk maken.

Ik wil er ten slotte ook even op wijzen dat de federale drugsnota niet enkel op jongeren slaat. In het kader van de voorbeeldfunctie is drugspreventie bij volwassenen ook zeer belangrijk. Jongeren vinden immers vaak dat zij niets mogen en dat de volwassenen ongeveer alles mogen.

Het is zeer belangrijk dat we met betrekking tot drugs en drugspreventie een eerlijk debat voeren. Los van het kleine incidentje bij de aanvang van mijn betoog, hoop ik dan ook dat het Vlaams Parlement bereid is om over dit onderwerp een eerlijke communicatie te voeren. *(Opmerkingen bij de CVP)*

Het federale drugsbeleid wordt door de hele federale regering gevoerd. Het Vlaamse preventieve drugsbeleid is een inclusief beleid van de hele Vlaamse regering. Dit Vlaams preventief drugsbeleid heeft drie belangrijke uitgangspunten.

Ten eerste, de Vlaamse regering banaliseert drugsgebruik niet, wel integendeel. Ten tweede, het doel van het preventiebeleid van de Vlaamse regering is alle Vlamingen, jongeren en volwassenen, op een verantwoorde wijze met genotsmiddelen te laten omgaan. In de praktijk komt dit neer op het ontraden van alcohol-, tabaks- en drugsgebruik. Ten derde, de Vlaamse regering wil alle beschikbare middelen in één preventiebeleid bundelen. Zelfs zonder een verhoging van de middelen zal deze bundeling de efficiëntie van het gevoerde drugsbeleid verhogen. Indien nodig zal de Vlaamse regering, in samenspraak met het Vlaams Parlement voor meer middelen voor het Vlaamse drugspreventiebeleid moeten zorgen.

Drugsgebruikers zullen in Vlaanderen vanuit een gezondheidsperspectief en een hulpverleningsmodel worden benaderd. Een goed drugspreventiebeleid zal hopelijk voor een minimale hulpverlening kunnen zorgen. *(Applaus bij de VLD, de SP, AGA-LEV en VU&ID)*

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Door mevrouw Dillen, door mevrouw Ceysens, mevrouw Merckx werden tot besluit van dit actualiteitsdebat moties van aanbeveling ingediend. Ze moeten uiterlijk vrijdag 9 februari 2001 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.56 uur.*
